

KHTB-22/2010.
(KHTB-22/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Külügyi és határon túli magyarok bizottságának**
2010. december 3-án, pénteken, 10 óra 23 perckor
az Országház főemelet 55. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Határon túli magyar érdekképviselő az Európai Parlamentben</i>	5
<i>Mészáros Alajos (MKP) előadása</i>	6
<i>Sógor Csaba (RMDSZ) előadása</i>	8
<i>Winkler Gyula (RMDSZ) előadása</i>	11
<i>Kérdések, észrevételek, válaszok</i>	14

Napirendi javaslat

1. Határon túli magyar érdekképviselet az Európai Parlamentben
Meghívottak:
Sógor Csaba, az RMDSZ európai parlamenti képviselője
Winkler Gyula, az RMDSZ európai parlamenti képviselője
Mészáros Alajos, az MKP európai parlamenti képviselője

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Balla Mihály** (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Nagy Gábor Tamás (Fidesz), a bizottság alelnöke
Kovács László (MSZP), a bizottság alelnöke
Kőszegi Zoltán (Fidesz)
Vargha Tamás (Fidesz)
Szabó Vilmos (MSZP)
Szávay István (Jobbik)
Zagyva György Gyula (Jobbik)
Dr. Vejkey Imre (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Harangozó Gábor (MSZP) Szabó Vilmosnak (MSZP)
Gyöngyösi Márton (Jobbik) Szávay Istvánnak (Jobbik)
Dr. Braun Márton (Fidesz) dr. Nagy Gábor Tamásnak (Fidesz)
Csenger-Zalán Zsolt (Fidesz) Balla Mihálynak (Fidesz)
Dr. Gruber Attila (Fidesz) dr. Vejkey Imrének (KDNP)
Dr. Horváth János (Fidesz) Vargha Tamásnak (Fidesz)
Kalmár Ferenc András (KDNP) Kőszegi Zoltánnak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Sógor Csaba, az RMDSZ európai parlamenti képviselője
Winkler Gyula, az RMDSZ európai parlamenti képviselője
Mészáros Alajos, az MKP európai parlamenti képviselője
Kovács Miklós elnök (KMKSZ)
Zubánics László alelnök (MNT Ukrajna)
Kincs Gábor alelnök (MNT Ukrajna)
Sípos Attila (MNT Ukrajna)
Jakab Sándor elnök (HMDK)
Ágoston András elnök (VMDP)

Jelenlévők

Topolánszky Ákos szakértő
Vincze Loránt szakértő
Krommer Gábor szakértő

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 23 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. NAGY GÁBOR TAMÁS (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Egy kicsit megkésve, de elkezdénk a bizottsági ülést. Tisztelettel köszöntöm a mai rendkívüli ülésünk vendégeit. A mai rendkívüli ülés napirendi pontja a határon túli magyar érdekképviselő az Európai Parlamentben címet kapta, és amíg elnök úr be nem kapcsolódik a bizottság munkájába, addig alelnökként én fogom vezetni az ülést.

Engedjék meg, hogy akkor köszöntsem meghívott vendégeinket, Mészáros Alajost, az MKP európai parlamenti képviselőjét, Sógor Csabát, az RMDSZ európai parlamenti képviselőjét és Winkler Gyulát, az RMDSZ európai parlamenti képviselőjét. Most ábécésorrendben soroltam fel őket, és majd megkérem őket hamarosan, hogy egy rövid, körülbelül 10 perces tájékoztatást adjanak arról, hogy milyen témák hogyan működnek az európai parlamenti munkában. *(Megérkezik az ülésre Balla Mihály.)*

Engedjék meg, hogy elnök úr ugyan megérkezett, de hadd köszöntsem a többi meghívott vendégünket is, és aztán átadom az ülés vezetését. Köszöntöm a meghívottjainkkal érkező szakértőket: Topolánszky Ákos, Vincze Loránt és Krommer Gábor urakat, valamint köszöntöm a határon túli magyar vendégeinket: Zubánics László elnök urat, MNT Ukrajna, Kincs Gábor alelnök urat, szintén MNT Ukrajna, Sípos Attila urat Ukrajnából, Jakab Sándor urat, a HMDK elnökét és Ágoston András elnök urat a VM DP-től.

Határon túli magyar érdekképviselő az Európai Parlamentben

Úgy tudom, hogy érkezik még Kovács Miklós a KMKSZ részéről, aki azonban még nincs itt, de reméljük, hogy ha megérkezik, akkor ő is bekapcsolódik. Elnök úr, akkor átadom az ülés vezetését.

(Az ülés vezetését Balla Mihály, a bizottság elnöke veszi át.)

BALLA MIHÁLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Elnézést kérek mindenkitől, kedves vendégeinktől, és mindenkit név nélkül is nagy tisztelettel köszöntök, külön kiemelten mai előadóinkat. A késésem egyik oka az volt, hogy a parlament elnöke, Kövér László úr fogadta az Európai Parlament elnökségét, frakcióvezetőit, delegációját, és volt egy találkozó, ami szintén késéssel kezdődött. Tudjuk be ezt a hóhelyzetnek. Nagyon örülök, hogy eljöttek ma hozzánk, és beszélgethetünk egy olyan témáról is, ami nagyon érdekes, hogy bár nem szerepelt a tájékoztatók első körében az előző találkozón, amelyet házelnök úr tartott, Buzek elnök úr és delegációjával közösen. Felvetődött egy olyan kérdés az egyik frakcióvezető részéről, hogy az Európai Unió soros elnökségben lesznek olyan témák is, amelyek bár nem szerepelnek prioritásként, de valahogy meg fog jelenni a következő időszakban, és itt kisebbségügyi kérdésekről beszélünk néhány percet.

Meg kell vallani őszintén, hogy én fontosnak tartom ezt a fajta megközelítést is, hogy az Európai Unión belül az európai dimenzióban, akár azt Európai Parlamentben is minél többet beszéljünk azokról a kérdésekről, amelyek a kisebbségeket, nyelvi közösségeket érintik. és a mai témánk is igazából erről szólna, hogy a határon túli magyarok, illetve a kisebbségben lévő – furcsa szó, nem mindenki szereti ezt a szót -, tehát a határon túl élő magyarok érdekképviselője hogyan is jelenhet meg az Európai Parlamentben.

Köszönöm szépen, hogy elfogadták meghívásunkat, és ahogy alelnök úr elmondta a tervezetet, a forgatókönyvét a mai ülésünknek, én kérem azt, hogy röviden osszák meg velünk gondolataikat. Köszönöm szépen még egyszer, egyrészt hogy eljöttek hozzánk, másrészt a határon túli magyar más szervezeteknek, akik európai parlamenti képviselővel még nem

rendelkeznek, de bízom abban, hogy ez a találkozó sok szempontból hasznos lesz az önök számára is, és tényleg mindenkit nagy szeretettel köszöntök.

Akkor ábécésorrendet ajánlok. Mészáros Alajos, a Magyar Koalíció Pártja európai parlamenti képviselőjét kérem meg előadására.

Mészáros Alajos (MKP) előadása

MÉSZÁROS ALAJOS (MKP): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Hölgyek és Urak! Tisztelt Képviselőtársaim és Határon Túli Magyar Honfitársaink! Először is szeretném megköszönni, hogy meghívtak a külügyi bizottság ülésére, és nagy öröm számunkra, és nagyon megbecsüljük mi, felvidéki magyarok, hogy a mostani magyar kormány és ezáltal a külügyi bizottság is lényegesen jobban szívén viseli a határon túli magyarok sorsát, mint ez volt az előző nyolc év ideje alatt.

Úgy gondolom, hogy a szlovák politikai helyzetről nem kell beszámolnom, tudjuk, hogy most egy jobboldali kormány van, nagyon röviden: négy párt koalíciójából összetevődött jobboldali kormány, júliustól. Sajnos, a Magyar Koalíció Pártja, amit én képviselek az Európai Parlamentbe nem jutott be, nem vagyunk jelen a parlamentben sem, amely egy elég nagy megrázkódtatás számunkra. *(Megérkezik az ülésre Kovács László.)* Elsősorban azért, mert így kiesett egy profi politikusgárda, amely továbbvinné a Magyar Koalíció Pártja ügyeit. Természetesen ez a pártot megviseli, és főleg a legnagyobb probléma az, hogy megviseli a szlovákiai magyarság politikai képviseletét. A Híd Pártról nem akarok beszélni, tudjuk, hogy létezik egy szlovák-magyar párt, erről a pártról talán annyit tudni kell, hogy ha kell, akkor magyarnak adja ki magát, ha nem, akkor pedig szlováknak, egyébként pedig szlovák-magyar pártnak. Elsősorban a középső és a keleti régiókban van most nagyobb támogatottságuk, egy héttel ezelőtt voltak nálunk a helyhatósági választások, és ezek az eredmények mondjuk megerősítették legalábbis azt a status quo-t, ami az elválás után volt, tehát a Magyar Koalíció Pártja nem veszített, sőt valamelyest nyert néhány polgármesteri szék tekintetében. De azt is tudni kell, hogy Rozsnyón, ahol nekem irodám van, gyakran járok, tehát ez már Közép- és Kelet-Szlovákia, ott a Híd Pártot teljesen kisajátították a szlovákok, és nem is hajlandók a Magyar Koalíció Pártjával a tárgyaláson magyar nyelven beszélni, mert azt mondják, hogy ők nem Híd, illetve Most Párt, hanem ők Most Párt, és mivel ott többségben a szlovákok vannak, szlovákul beszélnek. Tehát ezt kell tudni erről a pártról, hogy a szlovákiai magyar választópolgár ezt a luxust, amit most megengedtünk magunknak, hogy a szavazataink felét szlovák képviselőkre adtuk a szlovák parlamentben, ez egy olyan dolog, amit a szlovákiai magyarság nem engedhet meg magának. Tehát mi mindenképpen azon leszünk, hogy ezt a jövőben valamilyen módon kiküszöböljük, vagy a két párt egyesülésével, vagy pedig az MKP olyan megerősítésével, amely még egyelőre nem körvonalazódott teljesen, mert jövő tavasszal lesznek majd a tisztújítási választások, és akkor majd kiderül, hogy mennyire sikerül újítani és fiatalítani.

Ennyit röviden. Ha valakit érdekelne, természetesen szívesen válaszolok bármilyen kérdésre, a szlovák jobboldali kormány, benne a Híd Párttal is elég labilis helyzetben van, most például a főállamügyész személyében megoszlanak a vélemények, és még az is lehet, hogy szétesik a kormány ennek függvényében. Reméljük, hogy ez nem így lesz, de mindenképpen kívánjuk, hogy a jobboldali kormány túlélje és nem rivalizálunk mi ilyen értelemben a Híddal. Szeretnénk, ha a legjobban teljesítenék a kötelességeiket, illetve a felvállalásaikat.

Még szeretnék két mondatot arról beszélni, hogy miért történt ez a szakadás, ami megtörtént Szlovákiában, a szlovákiai magyar politikai képviseletben. Véleményem szerint törvényszerű, hogy 20 évig vagy mondjuk 10-11 évig működött az MKP, mint három elődpártnak az egyesüléséből létrejött párt 1998-ban. Törvényszerű, hogy egy idő után egy öntisztítás vagy a belső feszültségek olyan mértékben és személyes érdekek is olyan

mértékben kiéleződnek, hogy valamiféle szakadás bekövetkezik. Ez egy olyan párt, a Magyar Koalíció Pártja, amely a politikai élet egész spektrumát betérítette, egészen a baloldaltól a jobb oldalig, és ez nagyon nehezen fenntartható, azután, hogy jöttek különböző dolgok. A legnagyobb és személyes dolgok, amiket most nem akarok – Csáky, Bugár – szintén elemezni, szerintem se nem Csáky, se nem Bugár a Magyar Koalíció Pártja, vagy a szlovákiai magyar politika, hanem a mindenkori pártok. A Magyar Koalíció Pártja az egyetlen magyar párt, és ezt a pártot mi meg fogjuk tartani mindenképpen.

Egyetlenegy gondunk van, amit most első információként szeretnék elmondani. Az egyik fő oka ennek a mondjuk kudarcnak vagy ennek a szakadásnak a médiapolitika volt. Tehát egyrészt a pártnak a nem igazán profi médiapolitikája, amelyhez egyrészt anyagi feltételeink, másrészt személyi feltételeink nem voltak, másrészt az, hogy a szlovákiai magyar sajtóban az, ami fennmaradt lap, az Új Szó napilap, az egy magyarul író, nem szívesen használom ezt a szót, de egy neoliberais lap, amelynek egy német tulajdonosa van, és amely mindent megtett azért, hogy a Magyar Koalíció Pártja rosszul szerepeljen a választásokon, és bizony, ma is nem túlságosan fogja a pártunkat. Nekik nagyon megfelelt ez a szakadás, illetve az, hogy a nemzeti politizálás most ilyen kátyúba került Szlovákiában.

Nincs médiánk. A Szabad Újság egy hetilap, volt napilap is, de már nem tudtuk fenntartani, tehát hetilapként működik, de nagyon kevés az olvasottsága, illetve a terjesztésével is gondok vannak. Tehát az egyetlen jó nagy huszárvágás az lenne, ha meg tudnánk venni az Új Szót, mint olyat. Tudom, hogy ezt nem várhatjuk Magyarországtól, de mondom, hogy nekünk egy elkötelezett magyar napilap kell, ahol lehozzák a szlovákiai magyar politikusok véleményét. Sajnos, ilyen napilap nincs. Az Új Szó néha az én véleményemet lehozza, de csak azért, mert két képviselője van a szlovákiai magyarságnak az Európai Parlamentben, és ilyen értelemben érdekesek vagyunk, illetve vannak személyes kapcsolataim is, amit úgy gondolom, hogy ki kell használni a médiapolitikában, de mindenképpen arra törekszünk, hogy jobban meg tudjuk magunkat mutatni, illetve jobban ki tudjuk aknázni azokat a lehetőségeket, amelyeket a modern médiák lefednek.

Ezért most az én irodám egy ilyen kezdeményezésbe fogott, egy szlovákiai magyar televíziót szeretnék létrehozni, mert Szlovákiában havi 70 óra adást kap a közszolgálati televízió három csatornáján a szlovákiai magyarság, és ez borzasztóan kevés. Összehasonlítva: van egy ilyen elemzésem, most ezt nem hoztam el, de szívesen átküldöm, ha érdekli az elnök urat, vagy bárkit a képviselőtársak közül.

Tehát a szlovákiai magyarok ebben nagyon rossz helyzetben vannak, és annyira kicsinyes volt a mindenkori szlovák kormány, hogy ez nem tűnik úgy, hogy a továbbiakban javulna. Igény lenne rá, de ez nem fog a jövőben fejlődni. Tehát mindenképpen első menetben egy internetes portált, televíziót szeretnék létrehozni. Felkerestem Répás Zsuzsanna helyettes államtitkár asszonyt, akinek segítségével, illetve a Győr-Moson-Sopron megyei elnök, Szakács Imre segítségével meg fogjuk pályázni ezt a médiatörekvést megcélzó, körülbelül félmilliós nagyságrendű pályázatot – euróban beszélek -, és megpróbálunk ennek alapján létrehozni egy tévét. Van hét stúdiónk, amelynek egy része felújításra szorul, és ezeknek a technikai rendbe hozása, illetve összehangolása nagyon fontos lesz, hogy ki tudjuk használni. Ha ezt elindítjuk, akkor úgy gondolom, hogy egy-két év múlva talán sikerül frekvenciát is szereznünk.

Tehát ez a legnagyobb problémánk, hogy egy napilap kellene, nagy tisztelettel kérem önöket, hogy bármilyen ezzel kapcsolatos meglátásuk vagy segítségük mindenképpen jól jöjjön.

Még a nyelvtörvényt szeretném megemlíteni, mert tudom, hogy most már le is járt az időm, tudjuk, hogy körülbelül milyen helyzetben van. Most a Velencei Bizottság véleményezte a nyelvtörvényt, a Velencei Bizottság elmarasztalta 12 pontban a szlovák nyelvtörvényt. Dacára ennek, a szlovák kulturális miniszter, Krajcer azt nyilatkozta, hogy ő

nem látja ezt olyan veszélyesnek Szlovákia számára. Úgy gondolja, hogy ez a kritika nem egészen helytálló, illetve nem látom azt a szándékot, hogy magát a nyelvtörvényt változtatni akarnák.

Erről beszámoltunk a két héttel ezelőtti parlamenti ülésen Sógor Csaba kollégámmal és barátommal együtt, kérdést intéztünk Androulla Vassiliou biztos asszonynak, ő felel a kultúráért, az oktatásért, de már a kisebbségi kérdés is ott van a portfóliójában, legalábbis a nyelvek szintjén, és ezt a kérdést intéztük hozzá, hogy mi a véleménye erről, hogy ha ez a nyelvtörvény sérti az emberi jogokat, a kisebbségek jogait. Azt mondta, hogy minden olyannal tudunk foglalkozni, ami az európai uniós jogszabályt sérti, de mivel a nyelvtörvény egy szlovák törvény, amennyiben a szlovák jogrend értelmében jött létre, igazából az Európai Unió, tehát a Bizottság nem fog ezzel foglalkozni. De fog foglalkozni abban az esetben, ha talál akármilyen részt benne, amely már sérti az emberi jogokat. Tehát ezt fogjuk most megcélozni, és ezen a téren próbálunk majd továbblépni.

Még hadd mondjam el, hogy létezik a szlovák kormánynak egy, a Híd Párt által delegált kisebbségi biztosa, Rudolf Chmel, aki valamikor magyarországi szlovák nagykövet volt, bizonyára ismerik is a nevét. Ő egy liberálisan gondolkodó, demokratikusan gondolkodó ember, de önmaga árnyékát senki nem tudja átlépni. Most kidolgoztak egy kisebbségi nyelvtörvényt, ami nálunk egyelőre nincs igazán, illetve van, de nagyon gyenge, és ezt próbálják most javítani. Ennek az egyik fő hozadéka az lenne, hogy a nyelvhatárt 10 százalékra csökkentenék a 20 százalékról. Ez borzasztó fontos, mert jövőre nálunk népszámlálás lesz, és bizony, elég sok községben, ahol eddig 20-25 százalék között volt a magyarok aránya, lecsökkenhet bizony, 15-20 százalék közé adminisztratív okokból, vagy egyéb okokból kifolyólag.

Tehát ez körülbelül a mai állás, több minden mással is természetesen foglalkozunk az Európai Unióban. Úgy gondolom, hogy a magyarokkal, elsősorban a fideszes kollégákkal együttműködve elég hatékonyan léptünk a ciánbányászat betiltása ügyében, valamint most a vörösiszap-katasztrófa ügyében is, és természetesen a jövőben is ezt fogjuk tenni, összehangolva fogunk lépni. Elég sok magyar képviselő van az Európai Parlamentben ahhoz, hogy hatékonyak legyünk. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Azt javaslom, hogy először hallgassuk meg a felvezetéseket, előadásokat, és azt követően majd feltesszük a kérdéseinket, elmondjuk a véleményünket.

Tehát most szerintem hallgassuk meg sorban az európai parlamenti képviselőket. Most az én listám szerint Sógor Csaba, az RMDSZ európai parlamenti képviselője következik. Parancsoljon, képviselő úr!

Sógor Csaba (RMDSZ) előadása

SÓGOR CSABA, az RMDSZ európai parlamenti képviselője: Köszönöm szépen. A felkérés a kisebbségvédelem lehetőségei az Európai Unió keretében, nyilvánvaló, hogy 2004, de 2009 is egy új kezdet volt, 2004-ben megjelent Magyarország, 2009-ben pedig nem mi jelentünk meg, hanem van egy Lisszaboni Szerződés, és azóta egy stabilabb jogi keret van, amire hivatkozni tudunk. Hogy ennek a jogi keretnek a lehetőségeit mennyiben lehet kihasználni, ez nyilvánvalóan azon is múlik, hogy mennyire tudunk mi ott összefogni. Azt hiszem, hogy itt nem szükséges, de azért távirati stílusban megemlítem, hogy ez az új jogi keret arról szól, hogy a lisszaboni szerződés 2. cikkelyében, illetve az alapjogi chartának a (21) bekezdésében most már megjelenik a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak a tiszteletben tartása, illetve a megkülönböztetés bármely tiltása. Az alapjogi chartát most már ugyanolyan jogerővel ruházza fel ez, mint a korábbi szerződéseket.

A másik fogódzó pont, amit a kisebbségvédelem terén meg szoktunk említeni, az az Alapjogi Ügynökség. Éppen ezért meg kell említeni, hogy az Alapjogi Ügynökségnek nincsen jogköre a vizsgálatok lefolytatására.

A legfontosabb helyszín, és az elnök úr asztalán hagytam egy rövid tájékoztató papírt az úgynevezett hagyományos kisebbségek, nemzeti közösségek és nyelvek kérdésével foglalkozó frakcióközi munkacsoport, ezt csak úgy intergroup-nak szoktuk nevezni, ennek jelenleg most az egyik társelnöke fideszes képviselő, Gál Kinga. Ezek azok a frakcióközi munkacsoportok, nemcsak kisebbségi van, rengeteg egyéb is, amit az elnökség nem kimondottan szeret, mert itt nincsenek nemzeti és politikai kötöttségek, ezért ezeknek a munkáját nagymértékben fékezi a Parlament mindenkori elnöksége. Szerencsére a kisebbségi munkacsoport esetében ez nem így van.

Vannak technikai és adminisztratív intézkedések, például azt mondják, hogy amikor bizottsági ülés van vagy plénum van, akkor nem szabad összegyűlni. De a plénumba csak az megy be, aki felszólal, azt hiszem, hogy itt nem szükséges ezt részleteznem, önök is látták, hogy nem szokott mind a 736 képviselő ott ülni, amikor például a szlovák nyelvtörvényről beszélünk, de azért elolvassák.

Ötödjére van egy új biztosunk, akinek a kabinetjében szerényen mondhatom, hogy talán a mindannyiunk kifejezett kérésére is és lobbijának köszönhetően van egy kisebbségi kérdésekért felelős személy, Viviane Reding, aki nemcsak biztos, hanem a bizottság alelnöke.

Ezek a pillanatnyi lehetőségek, illetve jogi keretek. Nyilvánvaló, hogy most, amikor nemsokára az EU csatlakozik az európai emberi jogi egyezményhez, akkor felmerül az a kérdés, hogy az Európa Tanács másik két, kisebbségeket érintő dokumentumát is remélhetőleg belátható időn belül, a kérdés az, hogy mikor és hogyan, de el fogja fogadni a Parlament reménységünk szerint. Az egyik a keretegyezmény a nemzeti kisebbség védelméről, a másik pedig a regionális vagy kisebbségi nyelvek chartája.

A második kérdéskörben, amiről remélem, hogy kérdeznek, az a szakmai munka, amit a szakbizottságokban folytatunk, ki-ki a maga bizottságában, és erről is lehet beszélni. Általánosságban, és most nem egyeztettünk, hogy mind a három kolléga nevében beszéljek, de nyilvánvaló, hogy ez érthető és világos, hogy akkor tudok eredményesen megnyerni kollégákat, frakciókat, akár országokat egy fontos emberi jogi, kisebbségjogi kérdésben, ha szakmailag is tekintélyt és tiszteletet tudok kivívni magamnak egy bizottságban. Tehát a gazdasági kérdésekben vagy munkaügyi vagy emberi jogi kérdésekben, a civil szabadságjogok, igazságügy és belügy az a bizottság, ahol én segédkoordinátor is vagyok, úgy kell dolgoznunk és úgy kell teljesítenünk, hogy amikor egy olyan kérdésre kerül sor, ami főleg bennünket, kisebbségeket illet, akkor ha lehet és ha kell, gondolkodás nélkül velünk szavazzanak.

Itt külön beszélhetnék a néppárti frakcióról, és önkritikát is gyakorolhatnék, szokták kérdezni, hogy miért vagyok a néppárti frakcióban. Mondom: azért, mert egy keresztény ember mindig a gyengébbekkel tart, és tudni kell azt, hogy 2009-ben ez a kisebbségi munkacsoport önálló, egyéni kezdeményezésként benyújtott egy kerettörvényt. Egyéni kezdeményezést is indíthatunk, de ennek nincsen jogi ereje, de azért nagymértékben befolyásolhatja a bizottság gondolkodását és döntéseit. Ilyen például most, ha követik a Parlament munkáját, Járóka Lívia egyéni kezdeményezése romaügyben. Akkor kerülnek be a plénum elé ezek az egyéni kezdeményezések, ha az elnökség jóváhagyja.

Most pont a néppárt és a szocialista frakció, a két legnagyobbik frakció fúrta ezt meg, majd ha lesz erre idő, akkor ezen lehet vitatkozni, hogy az angolszász filozófián, gondolkodáson felnövő nyugat-európaiak és a kisebbségi kérdést nem megoldottan rendező keletiek és nemcsak keletiek – lásd Görögországot és Franciaországot – hevesen ellenkeznek bármiféle olyan jogi dokumentum elfogadása ügyében, ahol egyáltalán megjelenik a kisebbségi kérdés.

A szakmai munka terén itt feltétlenül megemlíteném még az úgynevezett delegációkat is, a román parlamentben baráti társaságoknak hívják, a legfontosabbak az Amerikai Egyesült Államokkal, Oroszországgal és Kínával való delegációs munkák. Nem elhanyagolhatóak ezek a havonta egyszer ülésező bizottságok sem, és megint csak egy példát mondok a sok közül, a legutóbbit, „Emberi jogok a világban” című, minden strasbourgi plenáris végén szavazás és vita is van, legutóbb három kérdéskörben volt szakmai, nemcsak a strasbourgi héten, a megelőző hetekben is, Tibet kérdésében, ahol a kínai nyelvet fő nyelvként most akarják bevezetni, állítólag Burma kérdésében és az iraki keresztényüldözések, illetve kivégzések kérdésében. Nagyon érdekes volt látni azt a szakbizottsági vitában, én nem vagyok a külügyi bizottság tagjai, technikai okoknál fogva, a sor végén az ember nem jut oda be, elnök lánya és egyebek, a román delegáció részéről vannak ott, de mindig jelen vagyok ezeken a vitákon, akkor is, amikor a kollégáim nem tudnak eljönni, hiszen ott egy csapat vagyunk, nincsenek romániai, szlovákiai és magyarországi EP-képviselők. Ugyanígy egy kis kitérőt teszek: a balkán konferencián az a megtiszteltetés ért, hogy egyedül képviselhettem a magyarul beszélő képviselőket, Pásztor Istvánnal tettük fel egymásnak a hálás kérdéseket.

Tehát ezen a vitán öröm volt nézni, viszketett is nagyon a markom, hogy odavéssek – elnézést a kifejezésért, ha rögzítik a jegyzőkönyvet -, persze mikrofonon keresztül, ahol a szlovákiai szlovák vagy romániai román vagy francia kollégák harcoltak azért, érdemes megnézni ezt a szöveget, rajta van a Parlament honlapján, hogy a tibeti kisebbségek nyelvi jogai, és ilyen szövegek voltak – elfogadta a Parlament -, hogy szorgalmazzuk, hogy a tibetiek tanulják meg a kínai nyelvet és az európai nyelveket is, ugyanakkor az odaköltöző kínaiak tanulják meg a tibeti nyelvet.

Tehát ez is egy olyan szakbizottsági munka, ahol nem tudom, hogy belátható időn belül mikor fogjuk például – elnézést, hogy nevesíték egy híres szlovák képviselő asszonyt, akivel szoktunk vitatkozni, egy Benová nevű hölgyet, mikor fogja belátni azt, hogy amit ő Kínán követel, azt jó lenne Szlovákiában is betartani, de ezek azok a lehetőségek, szakmai munka, ahol lobbizhatunk. Ilyenkor az ember, a második fejezetnél tartok még csak, de a harmadik a lobbitevékenység, nagyon rövid lesz, mert azt hiszem, a tíz percem lejárt, a másik már rég, ritkán kapunk egy percnél többet a Parlamentben, és ezért elnézést, hogy hosszabbak vagyunk, a másik ilyen szakmai tevékenységünk nyilvánvalóan azok a felszólalások, amit a kollégák nem biztos, hogy figyelnek, de amit az úgymond kisebbségellenes országokból jövő politikusok nagyon is figyelnek. Még egy példát mondok, és ezzel a szakmai munkát befejezem: amikor nekem az előző mandátumom során a munkaügyi bizottságban – ez egy másik bizottságom az úgynevezett helyettes tagú bizottságom, de ugyanolyan értékűek vagyunk ebben is, csak ritkábban jutunk jelentéshez, mert mindig a fő tag kaszál, még akkor is, ha soha sincs jelen - volt egy olyan jelentésem, én kellett hogy véleményezzem azt a jelentést, hogy a soknyelvűség, mint érték. Voltak kisebbségi kollégák, akik mondták, hogy ezt is, azt is bele kell írni. Mondtam, hogy nem, itt most a munkaügyi bizottság szemszögéből és a munkaügy szemszögéből kell becsomagolni az árut, és megértetni a románokkal, a görögökkel, a szlovákokkal, a franciákkal és a spanyollal is, hogy gazdasági érdeke egy országnak, egy régióknak, hogy megtanulja a szomszédjának a nyelvét, mert anyagi haszna származik belőle. Vele fog kereskedni, a szerbekkel, a bolgárokkal, a magyarokkal, az ukránokkal a románok, és érdeke neki.

Ugyanakkor – és ezzel elmondtam a lényegét -, ha az ember megnézi, hogy az Unióban, főleg a bevándorló kisebbségek miatt és a más kisebbségek, például a szexuális kisebbségek miatt eléggé kisebbségellenes hangulat van, néha össze is mosnak bennünket rendszeresen, emiatt be kell csomagolni az árut. Természetesen a kisebbségi intergroup keretén belül, felszólalásaink, szakmai vitáink keretén belül mindig elmondjuk, hogy mi nem tegnapi érkeztünk. Egy dologban közös a mi gondunk, hogy az illető tagállam felelőssége mindegyik

kisebbség iránt ugyanakkora, és hogy biztonságpolitikai kérdés az, hogy megnyugtatóan rendezzük a kisebbségek és a többség viszonyát.

Még egy mondat a lobbitevékenységről: nyilvánvaló, hogy most már van HUNINEU irodánk, azelőtt a Tanácsnál Komlói József volt az egyszemélyes Kárpát-medencei magyar lobbis, azon kívül pedig minden képviselő a saját lehetőségei és tehetsége szerint különböző alkalmakon megpróbálja kisebbségbaráttá tenni a környezetet, hogy minket ne egy síró, panaszkodó, afrikai országút szélén álló, állandóan jajgató és problémákat az asztalra tevő közösségnek lássanak, hanem egy olyan közösségnek, amelyért érdemes valamit tenni. Magyarán szólva: Brüsszel némi bizánci örökséget is hordoz magán, ott is olyan emberek vannak, akiket nem a mikrofonon keresztül, hanem a szemükön, a hasukon, a fülükön, a gyomrukon keresztül lehet elérni. Erről csak ennyit mondok, egyebeket mindent megtalálnak a honlapjainkon. Néha hihetetlen az, hogy egy jó kiállítással vagy egy jó vacsorával sok mindent, 50 vagy 500 éves hibás magyar külpolitikát le lehet mosni.

Ezzel befejezem, itt megállok, tessenek kérdezni. Körbeadok, elnök úr asztalára küldtem már a kisebbségi intergroup-ról egy ilyen tájékoztatót, még van egy, ha esetleg a Fidesz frakcióban marad az egyik, akkor a szocialista frakcióba is eljusson egy, és itt pedig a 2011-es naptárunk van meg, hogy ha jövőre is igényt tartanak a véleményünkre, akkor itt tudunk egyeztetni időben. Még egyszer elnézést kérünk, hogy nem jött össze a 19-ei, nem rajtam múlt, én akkor is el tudtam jönni. Ezt így körbeadom. Köszönöm szépen. Elnézést, hogy tíz percnél hosszabb voltam.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Egy a lényeg, hogy együtt vagyunk most, és nagyon örülünk neki és köszönjük szépen a felvezetőjét, előadását.

Winkler Gyulának adnám meg a szót, akivel néhány nappal ezelőtt találkoztunk más szakmai bizottsági feladatkörben, hiszen a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság tagjaként, mint európai parlamenti delegáció járt nálunk.

Kérem, hogy képviselő úr is mondja el gondolatait ezzel a témával kapcsolatban.

Winkler Gyula (RMDSZ) előadása

WINKLER GYULA, az RMDSZ európai parlamenti képviselője: Köszönöm szépen, elnök úr, és én is nagy tisztelettel üdvözlöm a kollégákat, illetve üdvözlöm magát a kezdeményezést, amit igazán jelentősnek tartok. Ezzel is akartam kezdeni, hogy ezen a héten már másodjára járok itt, az Országházban és Budapesten. Az e heti első találkozó az Európai Parlament külkereskedelmi bizottságának az itteni látogatása volt. Itt az egyik tisztelt kollégával éppen beszéltünk arról, ezelőtt fél órával az ülés kezdete előtt, hogy Budapest a világ közepe, hiszen most készülődünk a soros magyar elnökségre, lehet, hogy nekünk amúgy is Budapest a világ közepe, de most annál inkább legyen az, hiszen az Európai Parlament szempontjából is az európai jelentősége megnövekedik a következő hat hónapra, erre is szeretnék utalni pár gondolattal.

Úgy hiszem, hogy ez a mai kezdeményezés kiegészítő jelleggel is rendelkezik, mindenképpen az RMDSZ egy rég bevallott elképzelése az, hogy az érdekképviselet módozatai egyformán kell hogy biztosítsák az érdekképviseletet számunkra, az erdélyi magyarok számára fontos három fővárosban: éspedig Budapesten, Brüsszelben és Bukarestben. Amúgy ezzel válaszolnék is a bizottsági elnök úr kérdésére, hogy akkor a határon túli magyar képviselet az Európai Parlamentben, úgy hiszem, hogy kétfajta helyzetben vagyunk mi, határon túli magyarok ilyen szempontból. Az EU-s tagállamok, ahonnan a magyar közösségek szerezhetnek európai parlamenti képviseletet, és ezért az esetükben a külhoni vagy az EU-s tagállamokban élő magyar közösségeknek a legitim érdekképviseleteinek az erősítése az út, amellyel megtarthatjuk a most már megszerzett és második mandátummal is visszaszerzett magyar képviseletet. Az EU-n kívül lévő országokkal

szemben pedig valamilyen felelősséget együttesen kell hogy vállaljunk úgy, hogy az Európai Parlamentben kapjuk meg, és itt Sógor Csaba sokat beszélt arról, hogy milyen lehetőségek vannak ilyen szempontból, illetve nagyra értékelném miniszterelnök-helyettes úrnak a hétfő délutáni találkozón, a kereskedelmi bizottsággal való találkozón történt kijelentéseit. Semjén Zsolt azt mondta, hogy a következő időszakban kiemelten fontosnak tartja azt, hogy Románia és Magyarország együttesen olyan projekteket tudnak feldobni az Európai Unióban, amelyek a nyugat-balkáni országok csatlakozását vagy a gyorsabb csatlakozását most esetenként, hiszen Szerbia és Horvátország esete nem azonos és különféle erőfeszítésekre, különböző munkára van szükség esetükben, de mindenképpen azt hiszem, hogy az egyik olyan irány, amelyben nekünk az Európai Parlamentben lépni kell, az az, hogy az Unió további bővítését mindig melegen tartsuk, és hogy ez a további bővítés nekünk nemzetpolitikai szempontból is igen jelentős hozamot jelent majd a jövőben.

A nemzetpolitikáról beszélve, én nyilván a Magyar Állandó Értekezletnek személy szerint nem vagyok tagja, az RMDSZ képviselője ott van, üdvözlőnk tehát az újbóli összehívását egy hosszú idő után a Magyar Állandó Értekezletnek. Illetve azt is szeretném személyesen is üdvözölni, hogy a jelek szerint a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma is fogja a munkáját folytatni. Most azért mondom, hogy személy szerint, mert én annak – és kollégáimmal együtt, Sógor Csabával és Mészáros Alajossal együtt mi annak a testületnek lennénk tagjai, tehát ott tudnánk véleményt mondani, úgy politikusként, mint pedig szervezetként, hiszen akár az RMDSZ, a Magyar Koalíció Pártja, a többi szervezetek igyekeznek az Európai Parlamentben is szervezetként megjelenni, de nyilván a személyes teljesítményre is, minél jobbra, ahogy itt Csaba elmondta, szükség lenne. Persze, ha igaz az, hogy az RMDSZ kongresszusa előestéjén lesz összehívva a KMKF, az lehet, hogy egy kicsi gondot fog jelenteni, de nyilván majd ezek a kérdések a jövőben megoldásra fognak találni.

Amúgy a HUNINEU-ról itt elhangzott egy-két szó, én most elmondanám azt, hogy szinte napra pontosan ezelőtt egy évvel a HUNINEU, a brüsszeli lobbiroda szervezett egy olyan akciót, amelyben mindannyian jelen voltunk Unión belüli és Unión kívüli magyar képviselők, üdvözölvén a lisszaboni szerződés életbe lépését. Azt hiszem, hogy ez egy jó, hatékony, hatásos akció volt, és azt hiszem, hogy a képviselőnek, illetve a lobbiroda tevékenysége a jövőben is hasznot hozhat számunkra is, már mint EU-n belüli, de nyilvánvaló, hogy az Unión kívüli közösségek számára is hasznot hozhat.

Nem tudom annyival átlépni a tíz percet, mint ahogy ezt a kollégák megtették, vagy szeretném ezt elkerülni, mindenekelőtt azt, amit alelnök úrral két szót váltottunk a gyűlés előtt, hogy a különféle szakpolitikák: kereskedelempolitika, gazdaságpolitika kiváló eszközök, tulajdonképpen a nemzetpolitikai részeként kellene ezeket tekinteni, vagy legalábbis eszközként. Ilyen szempontból persze, hogy ha Erdélyről mondhatok egy szót, akkor nyilván ha azt látjuk, hogy a közösségeink, a Székelyföld, a szórványban élő, mármint az erdélyi szórványban élő és a partiumi közösségek igazából egyharmadban oszlanak meg – most nyilván a Székelyföld egy kicsit több, mint egyharmad, a szórvány egy picit kevesebb, mint egyharmad, de ha a nagy számokat nézzük, akkor egyharmadát jelenti az erdélyi magyar közösségeknek ez a három létformája a közösségünknek, és akkor nyilvánvaló, hogy a különféle stratégiáknak is így kellene megszólítani és ezekkel az eszközökkel kellene megszólítani az erdélyi magyar közösséget, most erről beszélek.

A támogatáspolitikáról csak egy mondat, hiszen megint személyes büszkeséggel állok önök előtt, hogy ha a támogatáspolitikát új intézménye Bethlen Gábor nevét fogja viselni, akkor ez annyira közel van az én szülővárosomhoz, Vajdahunyadhoz, Marosillye, ahol a nagy erdélyi fejedelem született, hogy ez mindenképpen engem itt személyesen is büszkeséggel tölt el. Amúgy teljesen nyilvánvaló az, hogy átgondolásra szorul a támogatáspolitikát, gondoljunk csak arra a feszült helyzetre, ami most kialakult a médiatámogatások kapcsán például Erdélyben, ezelőtt két hete robbant ki ez a feszült helyzet, és nyilvánvaló, hogy ha csak erre

gondolunk és másra nem, nyilvánvaló, hogy valamilyen új rendszer meg fogja találni a sokkal nagyobb szakmai megközelítéssel történő megítélés eszközét, illetve ha a szórványról beszélhetek, mint szórványban született politikus, akkor talán az a fajta, lehet, hogy normatív elképzelés, amely a létező, működő és már életképességüket bebizonyított intézményeket támogatná, például magyar házak, kollégiumok, iskolák stb., ez a szórványra létkérdés fontosságú lenne. Hiszen azt most itt lehet, hogy nem mindenki érzékeli, lehet, hogy nem mindenki járt annyit Erdélyben, én mindig a székelyföldi kollégáimnak azt mondom, hogy kedves barátaim, az nyilvánvaló, hogy Székelyföldön az iskola magyar, de gondoljátok meg, hogy mekkora eredmény iskolát építeni a szórványban, ami teljesen lehetetlennek tűnik olykor. Ezzel talán két szót mondanék az együttes kormányülések intézményéről is, amelynek ilyen szempontból óriási hozadéka volt. Gazdaságpolitikai, kereskedelempolitikai, regionális fejlesztés szempontjából a román-magyar kormányüléseknek nagyon jelentős hozamuk volt. Láthattuk azt, hogy az Unióban, Brüsszeltől kellene beszélni, az Európai Parlamentiől, onnan nagyon jól nézett ki ez a kezdeményezés, illetve arrafelé vagy abba az irányba nagyon hatékony jelzéseket tudtunk leadni. Iskola épült például Déván, a dél-erdélyi szórványról beszélek, Bőjte Csabával és ottani egyéb kezdeményezőkkel együtt. Ezt az iskolát Déván, amelyben most 650 gyermek tanul magyar nyelven, az óvodától egészen az egyetemig, senki nem hitte volna megvalósíthatónak 2000-ben, 2002-ben, 2003-ban. Létezik, működik, él és éltetni fogjuk. Nyilvánvaló, hogy sokkal hatékonyabban, ha majd ebben anyaországi támogatással is tudunk rendelkezni. Ez csak egy példa, otthonról beszélek, mindenki a saját szülőföldjét, a kisebb hazáját szereti elsősorban.

A népszámlálásról elhangzott itt egy szó, és ezt szeretném nyomatékosítani, hiszen nemcsak Szlovákiában, mint ahogy Alajos mondta, hanem Romániában is jövőre népszámlálás lesz. Azt hiszem, hogy ez egy kulcskérdés lesz a közösségeink jövője szempontjából. Hiszen akár beszélhetnék a magyar elnökségről is, hogy megkapjuk-e az eszközeit annak, hogy a következő hat hónapban úgy szóljunk a határokon kívül élő magyarokhoz, hogy az öntudatukban, az identitásuk aktív felvállalásában tudnak-e valami pluszt kapni a hat hónapban. Ez majd a népszámláláson megnyilvánul és kulcskérdés lesz számunkra az, hogy azok is, akik esetleg akár szórványban élve, akár etnikailag vegyes házasságban élve, akár különféle más életkörülmények között, lehet, hogy kint dolgozva Olaszországban, Spanyolországban, máshol, kapnak-e egy olyan jelzést, amiről hál' istennek most már hónapok óta vannak itt elképzelések, tervek, tehát kapnak-e egy olyan jelzést, hogy aktívabban vállalják fel identitásukat, és hogy a népszámláláson annak vallják magukat, amik vagy akik, tehát magyarnak vallják magukat, ez kulcskérdés lesz szerintem minden Kárpát-medencei magyar közösség számára.

A román-magyar kapcsolatokról talán csak annyit, és újból kiemelném, ami hétfőn elhangzott Semjén Zsolt, de Martonyi külügyminiszter úr szájából is, akik mindketten a különféle gazdaság- és különféle szakpolitikákra hivatkozva azt mondták, hogy a román-magyar együttműködés kulcsfontosságú lehet a balkáni országok számára. Most a balkáni országok nekünk nyilván nemzetpolitikai szempontból azért fontosak, mert ott magyar közösségek is élnek, és úgy, ahogy például a CEFTA, a Szabad Kereskedelmi Egyezmény Lengyelország, Magyarország, Szlovákia szempontjából fontos volt tizenvalahány évvel ezelőtt, most is lehet olyan kezdeményezéseket elképzelni, amelyek magyar kezdeményezések, magyarországi magyar, romániai magyar kezdeményezések, együttesen szlovákiai magyar kezdeményezések, és amelyek a még jelenleg az EU határain kívül lévő közösségeink számára fontosak lesznek.

A magyar állampolgárság új rendszere a külföldi állampolgárság. Nyilvánvaló, hogy nem kell itt hosszasan üdvözölni, ez benne van, és ez csak természetes. Üdvözöljük, és már nagy az érdeklődés úgy a szórványban, mint a Székelyföldön, Erdélyben e felé az intézmény felé. Én egyet tudok csak remélni, mint szórványban élő politikus, hogy a szülőföld megtartó

ereje fog növekedni ez által az új intézmény által, és hogy a kettős állampolgárság is, vagy az új honosítás, a külhoni magyar állampolgárság – mint ahogy a nemzetpolitikai stratégiában benne áll – a szülőföldön való megmaradás eszköze lesz a jövőben.

Végül egy utolsó gondolat arról, hogy a lisszaboni szerződésről itt elhangzott egy pár észrevétel. Ha a spanyol-belga-magyar trojkára gondolok, amely a jelenlegi elnökségek hármasa, triója, most persze, hogy nem hangosan, de itt magunk között elmondhatom azt, hogy a lisszaboni szerződés új kitételeiben, nevezetesen az Európai Parlament új hatásköreiben a trió első két tagja nemigen jeleskedett. Évek óta először fordult elő, hogy nincs költségvetés például jelen pillanatban. Lehet, hogy lesz 21-én, 22-én, karácsony előtt, az utolsó pillanatban behozott egyeztetések eredményeképpen, de azt hiszem, persze még egyszer mondom magunk között szólva, hogy ha a trió első két tagja nem jeleskedett az új lisszaboni lehetőségek valóra váltásában, a parlamenti demokrácia szempontjából, akkor lehet, hogy pontosan a magyar elnökségnek jutna az a szerep, hogy a parlamenti kapcsolatok fontosságát rivaldafénybe helyezze, hogy az Európai Parlament felé forduljon minden lehető alkalommal, és hogy a magyar elnökség lenne az első olyan elnökség, amely a gyakorlatban is a lisszaboni szerződésből származó új jogköreit elismeri a Parlamentnek, ezáltal nyilván új módokat lehetne kitalálni a Kárpát-medencei magyar nemzetpolitikai érdekek érvényesítésére is az Európai Parlamentben. Köszönöm szépen.

Kérdések, észrevételek, válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Engedjék meg, hogy majd átadom képviselőtársaimnak a kérdések és hozzászólások lehetőségét. De mielőtt ezt megtenném, egy-két gondolatot hadd intézzek én is az elhangzottakhoz.

Egyrészt teljes mértékben egyetértek, és köszönöm, hogy fel is vetették ezt, hogy a következő évben lezajló népszámlálás a határon túl élő magyarság számára nagyon fontos kérdés, hiszen ha a legutóbbi népszámlálást nézzük, elég szomorú és elkeserítő adatokat tudunk meg saját magunkról a határon túli területeken. Pontosan az volt a lényegi kérdés, és sok szempontból egy érdekérvényesítési lehetőség is az, ha tudjuk azt, hogy gyengültünk vagy erősödöttünk. Tehát tudjuk azt, hogy mi a következő időszak feladata.

Ezért biztatok mindenkit arra, hogy a saját kis közösségein keresztül jusson el odáig, hogy minél többen ebben aktívan részt vegyenek, és mindenképpen bátran vállalják fel identitásukat és gyökereiket.

Nagyon fontosnak tartom azt a gondolatkört is, amit Sógor Csaba és Winkler képviselő urak megfogalmaztak, hogy sokszor a szakpolitikákon keresztül is fel lehet hívni a figyelmet olyan kérdésekre, amelyek bennünket érintenek, illetve érintik a nemzeti kisebbségek ügyét, illetve a nyelvhasználat lehetőségét. Tehát nem feltétlenül csak egy törvényhez kötődnek. Én egy kicsit megfordítanám a gondolatot: én bízom abban, hogy sokan vannak olyan képviselők, akik valamilyen nemzeti kisebbségből származnak és az Európai Parlamentben vannak, és ezt mindig szem előtt tartják, a különböző szakpolitikákban is meg kell mutatni azt, hogy valaki kisebbség.

Egy kérdés lenne, nem tudom, mennyire furcsa kérdés. Ha jönnek-mennek az Európai Parlament épületében, és találkoznak más országbeli képviselőtársaikkal, önök szerint – és ez a kérdés vonatkozik Mészáros képviselő úrra is – az önökkel szembejövő ember mit tart önről? Hogyan gondolkodik önről először? Mint egy romániai vagy egy szlovákiai képviselőről, vagy egy Romániából, Szlovákiából érkező magyar kisebbségi képviselőről származását tekintve? Mind a hárman az Európai Néppárt frakciójának a tagjai, vagy pedig azt mondják, hogy jönnek magyarok, tudom, hogy Romániában élnek vagy Romániából jönnek, de ők magyar képviselők, és sokszor magyar ügyeket vetnek fel. Tehát érzik-e vagy tudják-e, be tudják-e sorolni magukat ebbe a közegbe, amikor találkoznak más országok képviselőivel vagy más frakcióbeli tagokkal, legyen az egy találkozó, egy kiállítás,

egy beszélgetés, egy vacsora, hogy önöket hogyan tartják nyilván a saját kollégáik? Most nem a magyarokat, mert ők tudják, tehát a mondjuk más országokból érkező képviselőtársaik hogyan tartják önöket nyilván a saját gondolkodásmódjukban?

A helyzet az, hogy a kérdéseket úgy szeretnénk feltenni, hogy mindig meg kell adnunk a frakciók szerinti hozzászólás és kérdés lehetőségét. Kérdezem képviselőtársaimat, és természetesen, mivel ma ez egy tanácskozás, nagy tisztelettel kérem a határon túlról érkezett elnök urakat és a többi tisztelt vendégünket a határon túlról, hogy nyugodtan szóljanak hozzá, szerintem a bizottságunk egyetért azzal, hogy a határon túli magyar képviseletek is szót kaphassanak.

Megadnám a szót Szabó képviselő úrnak.

SZABÓ VILMOS (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselő Urak! Elnök Urak! Kedves Vendégeink! Azt gondolom, nagyon fontos, hogy ez a mai tanácskozás létrejött, hiszen a bizottságunk elnevezésében most már második ciklusban, ha jól emlékszem, 2006 után vette fel a nevébe a határon túli magyarok bizottsága kiegészítést, és meg kell felelni ennek. Előtte is tette a dolgát a külügyi bizottság, de ez nyilván jelzi. Ilyen értelemben fontos, hogy az Európai Parlamentben a szomszédos országok nemzeti delegációiban helyet foglaló magyar nemzetiségű képviselőkkel is legyen kapcsolatunk.

Szeretném egyúttal ki is fejezni az elismerésemet, elismerésünket, legalábbis ami a Szocialista Pártot illeti, a képviselő uraknak a munkájukért. Én magam persze előnyben is vagyok, hiszen személyesen is ismerem önöket, és pontosan tudom is, hogy milyen sok munkát végeznek.

Köszönöm szépen a beszámolójukat, és engedjék meg, hogy néhány kérdést feltegyek. Említette Sógor Csaba az intergroup-ot, ami azt gondolom, hogy nagyon fontos. Ha egy picit arról szólna vagy szólnának a kollégák is, hogy most konkrétan milyen programokon dolgoznak, vagy mi az a tevékenység, ami most egy picit konkretizálva megemlíthető lenne.

Arról is beszéltek, hogy mennyire nehéz a kisebbségekről, különösen is a kisebbségvédelemről beszélni, hiszen amíg általában beszélünk, könnyebb, ha a problémákról van szó, akkor nehezebb a kérdéseket napirendre tűzni vagy bevinni. De mégis tudnak-e olyan sikerről is beszélni, Sógor Csaba mondta, hogy mit nem sikerült a két nagy frakcióval együtt, de ezzel együtt mi az, amit úgy említenének meg, ebben, vagy van, aki már az előző ciklusból is tudja ezt tenni, hogy siker volt?

Ehhez hozzáfűzném azt, amiről mi itt Magyarországon, de ha a határon túli magyar kollégákkal beszélünk, elég sokszor napirendre tűzünk, ez az autonómia kérdése. Szeretném, ha elmondanák, hogy egyáltalán volt-e már olyan, hogy mondjuk az európai autonómiáról vagy az európai uniós országokban lévő – mert itt ilyenre sokszor hivatkozunk – autonómiák tapasztalatairól beszéltek vagy volt olyan, akár bizottsági ülés, akár olyan fórum, ahol nem arról az oldalról, hogy ez a törekvés megjelenik, és nyilvánvalóan jogos törekvés a Felvidéktől egészen Erdélyig és Délvidékig, hogy ne hagyják ki senkit, de hogy azok a lehetséges példák, minták, amelyeknek a tapasztalatai fontosak a számunkra, azok előkerültek-e, hogy azok ott beleilleszkedjenek a tapasztalatokba.

Mészáros Alajostól azt szeretném megkérdezni, mert említette itt az államnyelv törvényt, hogy erről most van még ott szó. Az Európai Bizottság felé még az előző magyar kormány elküldte a véleménykérését a Bizottsághoz az államnyelv törvényről, és hogy egyáltalán van-e olyan tapasztalatuk, hogy ez egy, a diszkrimináció keretébe illeszthető törvény, hiszen diszkriminálta a Szlovák Köztársaság állampolgárainak egy részét azokkal a meghozott törvényi pontokkal. Ugyan a módosítás némileg megtörtént, de például a büntetés tekintetében tudjuk, hogy ezek nem vezettek eredményre.

Ezeket szerettem volna megkérdezni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kőszegi képviselő úr következik.

KŐSZEGI ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Én is tisztelettel köszöntöm európai magyar képviselőinket, és köszönöm a lehetőséget, köszönöm, hogy időt szakítottak ránk.

Először is szeretném felvetni azt, hogy érdemes lenne egy szorosabb együttműködésben tenni az összmagyarság érdekében a jövőben, tehát a magyar parlamenti képviselők, illetve az európai uniós, összmagyar képviselőknek valamilyen fórumát érdemes lenne létrehozni, valamilyen állandó fórumát.

Lenne két kérdésem. Az egyik egy kicsit bután hangzik, de mégis megkérdezem, hogy a delegáló ország érdekében tudnak-e hatékonyabban tevékenykedni, vagy pedig a magyarság érdekében az Európai Parlamentben? Hogy érzik, mik a tapasztalataik, illetve mi könnyebb, mi egyszerűbb?

A másik kérdésem pedig az, hogy mit kellene tennünk, illetve mit tudunk tenni együttesen annak érdekében, hogy a határon túli területeken a gazdasági életben a magyarok szerepvállalása nagyobb legyen? Egyelőre ennyit kérdeznék. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kovács alelnök úr!

KOVÁCS LÁSZLÓ (MSZP): Szeretném a kezdeményezést üdvözölni. Nagyon örülök, hogy sor került erre a találkozóra, nagyon hasznosnak tartom. De nem kérdezni szeretnék, inkább megjegyzést tenni. Mészáros képviselő úrnak a késői érkezésem miatt nem hallottam a megszólalását, csak a végét, de a két RMDSZ-es képviselőt, akiket személyesen is ismerek, még a brüsszeli időszakomból, hallottam, és megerősödött bennem az a meggyőződés, hogy Románia európai uniós csatlakozása, ami annak idején vitatott volt, hogy mi a helyesebb, ha mindent megteszünk azért, hogy Románia csatlakozzon, vagy mindent megteszünk azért, hogy Románia minél tovább kívül maradjon, és megpróbáljuk engedményekre kényszeríteni a csatlakozás fejében - amire én igazából reális esélyt nem láttam, de meg lehetett volna ezt csinálni -, meggyőződésem, hogy Románia csatlakozása volt a jobb megoldás. Abból, amit elmondtak, hiszen ha Románia nem csatlakozik, akkor nincsenek RMDSZ-színekben képviselők az Európai Parlamentben, és akkor mindaz, amit a magyar kisebbség romániai helyzetéről jó tudni Európának, azt csak magyarországi magyar képviselőktől kerül oda, ami azért legyünk reálisak, kevésbé hiteles, mintha egy romániai, akár székelyföldi, akár partiumi, akár szórványban élő magyar etnikumhoz tartozó, román állampolgárságú európai parlamenti képviselő mondja. Tehát azt gondolom, hogy ez egy újabb ajtót nyitott.

Hadd mondjam még azt, hogy a hozzászólásukból is azt éreztem, hogy még a romániai magyarság szempontjából is hasznos, ha az európai realitásokkal közvetlenül találkozik, és nemcsak mások elbeszéléséből. Pontosan érzik a személyes kapcsolatokon keresztül, nem feltétlenül a plenáris ülésekre gondolok, hanem a személyes kapcsolatokon keresztül, hogy milyen a befogadóképessége az európai nagy vagy kisebb politikai családoknak, és tudják ezt befolyásolni is.

Amit Sógor Csaba elmondott, hogy a szakmaiság mennyire fontos, teljesen egyetértek vele. Az Európai Bizottságban is azt láttam, hogy a szakmai kvalitások, a szakmai teljesítmény gyakran többet számít, minthogy az illető mekkora méretű országból származik. Tehát egy jó szakmai teljesítménnyel lehet erősíteni a kisebbségben élő, most jelen esetben a Romániában, Szlovákiában élő kisebbségi magyarság presztízsét, hogy látják, hogy hogyan tud hozzájárulni a közös európai ügyekhez. Tehát én ezt is fontosnak tartom, és fontosnak tartom a személyes kapcsolatteremtést is.

A bizottságból az ember persze csak felületesen látja az Európai Parlament munkáját, bár nekem elég sok témám volt a parlament plenáris ülésén, illetve két bizottságban voltam rendszeres meghívott, tehát azokat azért jól ismertem. De azt gondolom, hogy mindenképpen fontos dolog az, hogy a képviselők milyen kapcsolatrendszert tudnak teremteni, és egy jó személyes kapcsolatrendszerrel megint csak azt mondom, hogy sokkal többet el lehet érni ebben az egyébként igen nagy méretű, 750 fő körüli képviselő-testületben, mint azt sokan messziről gondolnák.

Tehát én csak biztatni tudom az RMDSZ és a Magyar Koalíció Pártjának európai parlamenti képviselőit arra, hogy jó szakmai tevékenységet mutassanak fel, ezzel erősítsék a személyes presztízst és a határon túli magyarság presztízsét, a másik, hogy törekedjenek minél szélesebb körű személyes kapcsolatokra, mert személyes kapcsolatokon keresztül sok mindent meg lehet magyarázni, amit egy egyperces, kétperces felszólalásban nem. Itt elhangzott utalás, magam sokszor vettem részt ilyen vitában, és arra gondoltam, hogy a magyar parlamentben hogy venné ki magát egy ilyen egyperces, de egy-egy témához a hozzászólók nagyobbik része egy percet kap, a két perc már tulajdonképpen majdnem hogy egy komoly dolognak számít, csak a vezérszónokok kapnak 4-5 perces időt.

Ilyen rövid idő alatt kevésbé lehet meggyőző érvelést kifejteni, de a személyes kapcsolatokban, az üléstermen kívüli beszélgetésekben, a bizottsági munkában viszont meggyőződésem, hogy nagyon-nagyon sokat el lehet érni. Úgyhogy az eddig elért eredményekhez szeretnék gratulálni és arra biztatni, hogy folytassátok tovább.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Ágoston András!

ÁGOSTON ANDRÁS (VMDP): Elnök Úr! Tisztelt Jelenlévők! Mellőzöm a díszköröket, rögtön négy megállapítással kezdem. Az első: 20 éve várjuk, talán mindannyian magyarok a Kárpát-medencében, hogy valahol legalább megjelenjen az autonómia, valamelyik kisebbségi közösség kapjon autonómiát. Egy sem kapott.

A második megállapítás, hogy sajnos, vannak olyan határon túli közösségek, ahol még elképzelés sincs az autonómiáról, nincs koncepció, nincs modell. Ugyanakkor, ha van is, akörül nincs egyetértés a kisebbségi közösségen belül.

A harmadik megállapítás, hogy a mindenkori magyar kormány húsz év óta egyszer sem jelent meg a nemzetközi politikai színtéren autonómia javaslattal, követelésekkel, stb., ami érthető, mert minek alapján?

A negyedik, ez a leglesújtóbb, ha valamiből volt elég az elmúlt húsz évben, akkor azok az autonómia tanácskozások. Az anyagokkal Dunát lehet rekeszteni. Egyetlenegy tanácskozás sem vitt el addig bennünket soha, hogy azt mondta volna ki egy tanácskozás, hogy itt egy modell, jó modell, ezzel egyetértünk, próbálja mindenki ezt figyelembe véve kialakítani a saját helyi véleményét, vagy legalább azt, hogy legyen néhány ismerve az autonómiának, amelyet közösen tudunk képviselni. Nincs ilyen.

Én úgy gondolom, hogy most egy óriási lehetőség előtt állunk, hiszen ez a hat hónap, amit az EU élén Magyarország miniszterelnöke eltölt, megadja a lehetőséget számunkra közösen, együtt a magyar kormánnyal, a jövő év második felében kilépünk valami olyan elképzeléssel, hogy ne mondjam: követeléssel, amit nem lehet csak úgy félretenni. Én nagyon nagyra becsülöm és fontosnak tartom azt, hogy kapcsolatokat létesítsünk, beszélgessünk egymással, stb., de ha nem teszünk le valamit az asztalra így mi, Kárpát-medencei magyarok, akkor ne várjuk, hogy komolyan vesznek bennünket. Ez az igazság.

Egyetlenegy dolgot a kettős állampolgársággal kapcsolatban: mi 1997 októberében, ha jól emlékszem, fogalmaztuk meg az első dokumentumot, amiben ezt a kifejezést használtuk, hogy kettős állampolgárság, és kértük a mindenkori magyar kormányt, hogy ezt adja meg. Ha jól emlékszem, éppen Kovács Lászlónak írtam az első levelet, akkor külügyminiszter volt.

Azt kell mondanom, hogy nagyon nagy dolog, és mindenfelé, amerre járok, az emberek ezt egy nagy elégtételnek veszik.

Ez mind jó, de mit csináljunk? Ami a Vajdasági Magyar Demokrata Pártot illeti, mi mindig igyekeztünk valamit tenni. Úgy gondoljuk, hogy van egy védhető autonómia modell. Volt 1992-ben, volt 1996-ban, és 1997-ben a Vajdasági Magyar Demokrata Párt azzal rajtolt, a magyar perszonális autonómia modelljével. Meg kell mondanom, hogy húsz év alatt egyszer, egy esetre emlékszem, amikor leültünk és egy tanácskozás formájában, Tabajdi Csaba szervezte 1992-ben, amikor a VMDK-ban elfogadtuk az autonómia koncepciót, azt az elsőt, és arról beszélgettünk. Lehet, hogy nem hívtak, de én azóta ilyen beszélgetésben nem vettem részt.

Ezért gondolom nagyon fontosnak ezt a fajta összejövetelt. Adná az Úristen, hogy ilyen irányba fejlődjön tovább.

Amit még a végén megígérhetek, ezt most ötlöttem ki itt helyben, hallgatva a hozzászólókat, mi elkészítünk egy dokumentumot, megküldjük ennek a bizottságnak, hogy hogyan tekintünk mi az autonómia ügyére ebben az elkövetkező időszakban. Megfogalmazzuk azt is, hogy mit tekintünk vagy mit javasolunk, hogy melyek lehetnének az autonómia ismérvei. Nagyon fontosnak látnám, hogy valahol a jövő év utolsó negyedében sikerüljön, akár ennek a bizottságnak - ne haragudj, elnök úr, el tudom képzelni, hogy a MÁÉRT vagy valaki más is, de ez egy nemes versengés lenne -, hogy kilépjünk valami közössel, legalább azzal, hogy mit tekintünk autonómiának és melyek az autonómia ismérvei politikailag. Hú, mennyit hallottuk már különféle tanulmányokban, az egyiknek ez, a másiknak az, de politikailag mit tekintünk annak?

Azt hiszem, hogy mivel mondtad, hogy ez egy tanácskozás, ez egy olyan grémium, amelynek részéről azért lenne súlya egy ilyen megállapításnak, ha ezt tennénk.

Feltehetnék a kérdést, akár úgy is, elnézést kérek a sajtó képviselőitől, hogy a sajtó képviselői ne legyenek jelen, hogy ki látja lehetségesnek például a területi autonómiát. Én megmondom őszintén, nyilvánosan, világosan, hogy mi nem látjuk reálisnak a területi autonómiát, annál inkább a személyelvű kisebbségi önkormányzatot, azzal a feltétellel, hogy egy olyan testület jön létre többpárti alapon, amely képes arra, hogy feltárja, kifejezze és legitímen képviselje a kisebbségi közösség önazonosságának a fenntartásával, megtartásával kapcsolatos érdekeket. De jó lenne, ha így lenne. Köszönöm.

ELNÖK: Én is osztom ennek a gondolatnak a menetét, hogy én is örülnék ennek. Csak egy rövid reakciót hadd mondjak el erre. Én természetes dolognak tartom azt, hogy a személyi és a kulturális autonómia törekvések kiemelt feladat, és ez politikailag szerintem nem kérdés, de egy dolgot azért megemlítenék – és talán ezen az ülésen is elmondhatom, akár sajtónyilvánosan is -, hogy még nem látom azt a teljes egyetértést, amely szerte a Kárpát-medencében, kezdve az erdélyi magyarság, a felvidéki magyarság vagy a délvidéki magyarság, ha kitalálnánk egy közös koncepciót, ebben már mindenki egyet tudna érteni. Tehát per' pillanat én még ezt látom.

Bízom és reménykedem abban, hogy a jövőre nézve ebben a „hogyan közelítsünk ezekhez a koncepciókhoz, elképzelésekhez”, egyre nagyobb egységesülés és egyre nagyobb közeledés lesz a különböző szereplők között. Másrészt pedig, amit viszont felvetett elnök úr, arra egy rövid reakció engedtessek meg nekem.

Úgy gondolom, hogy az egyik legfontosabb dolog az együttműködéseink között, hogy amilyen formában csak lehet, találkozzunk, illetve jussunk olyan közös nevezőkre, amelyeket tudunk képviselni. Van parlamenti dimenzió, van kormányzati dimenzió, és most próbáljuk összecsatlakoztatni, és itt az európai elnökségnek, a soros elnökségnek van egy másik irányultsága a Lisszaboni Szerződést követően, hogy sokkal szorosabb együttműködést kíván a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament között. Elsősorban az elnöklő országot

emelném itt ki, és úgy gondolom, hogy ezért is fontos az, hogy ma nemcsak a határon túli magyar szervezetek európai parlamenti képviselőiben lévő magyarok vannak ma itt, hanem tegnap és ma az egész Európai Parlament elnöksége tárgyalt Magyarországon, a miniszterelnöktől kezdve a házelnökön át. Azt gondolom, hogy ebben a vonulatban mi egy kis, most nem azt mondom, hogy mellékágot, mert nem mellékes dologról beszélünk, de egy olyan oldalágot tudunk képviselni, amiben igenis, mint a magyar parlament, az Európai Parlament tagja egy adott ügyet képviselünk, adott esetben a magyarság, illetve a nemzeti kisebbségek megjelenéseit, ezek érvényesítési lehetőségeit az Európai Parlamentben.

Tehát én ezt a fórumot is fontosnak tartom, és pontosan azért, hogy minden egyes ilyen fórumon minél többször jelenjünk meg ilyen közös együttlétekben, találkozókban, beszélgetésekben, tanácskozásokban, ezzel tulajdonképpen lépésről lépésre tudjuk továbbvinni azt az ügyet, amiben úgy gondolom, hogy akik itt ülünk, mindannyian érdekelték vagyunk.

Vejkey képviselő úr jelentkezett.

DR. VEJKEY IMRE (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Én is tisztelettel köszöntöm magyar vendégeinket. A magyarság Kárpát-medencei népesedési folyamatai - a Trianon után bekövetkezett szétagoltság és a közel 90 éves szétfejlődés ellenére - csak látszólagosan függetlenek egymástól. Álláspontunk az, miszerint szakítanunk kellene azzal a gyakorlattal, hogy a saját szülőföldjén ma már nyolc országban zajló magyar népességfejlődést meghatározó folyamatokat ne egységes egészként kezeljük. Miképpen állnak ehhez magyar testvéreink?

Emellett az anyaországban és a szomszédos országokban is a magyar nemzetnek fiatalodnia kell. Olyan konstruktív népszerűség szükséges, amely történelmi léptékben mérve nemcsak ideig-óráig őrzi meg szülőföldjét, történelmét és nyelvét, hanem biztosítja legalább további 1100 esztendeig a Kárpát-medencei magyar kultúra folytonosságát.

Ennek megvalósításában milyen elképzeléseik vannak, milyen támogatást várnak az anyaországtól és hogyan hangolják össze ezen kívánalmaikat? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szávay képviselő úr jelentkezett, utána Jakab elnök úr következik.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Szávay István vagyok, a Jobbik képviselője, mi is jelen vagyunk itt, és nagyon örülünk, hogy találkozhattunk önökkel. Nekem inkább technikai jellegű kíváncsiságom, illetve kérdéseim vannak.

Itt nagyon sok minden elhangzott már valóban az érdekképviselőkről, illetve arról, ami úgy gondolom, hogy önöknek, mint magyar nemzetiségű képviselőknél valóban talán a legfontosabb dolguk az Európai Parlamentben. Én inkább egy kicsit ennek a visszahatására lennék kíváncsi, egy kicsit méricskélve is a mi viszonyainkhoz képest.

Az egyik kérdésem az lenne, hogy hogyan érzik, mennyire lehetséges, mennyire sikeresen lehet kommunikálni a saját közegükben a magyar közösségek számára otthon, a szülőföldön azt a munkát, amit önök végeznek? Tehát felmerült egy olyan kérdés, hogy most akkor az országnak a képviselői vagy a magyaroknak a képviselői, egy kicsit erre a kérdésre akaszkodnék rá, csak talán más perspektívából, hogy mennyire érzik kommunikálhatónak, el tudják-e juttatni az ottani magyar közösségek számára az önök munkáját, illetve annak az eredményeit? Illetve ehhez kapcsolódóan még azt kérdezném, hogy ennek milyen lehetőségei vagy fórumai vannak.

Azért is érdekel ez különösen, mert azért Magyarországon is azt látjuk, hogy viszonylag nehéz, tehát kevésbé jut el az EP-képviselők munkája az átlagemberhez, az pedig

még kevésbé látszik meg, hogy melyik párt vagy melyik párt képviselője milyen szempontokat, nézőpontokat jelenít meg az Európai Parlamentben. Nem nagyon jut el ez a magyar választókhöz.

A másik pedig szintén csak inkább ilyen technikai jellegű, hogy milyen szinten van szoros kapcsolat, illetve együttműködés - és lehet, hogy elsősorban hangzik a kérdés, de talán nem az - az önöket delegáló párt és önök között, az önöket delegáló párt vezetősége, parlamenti frakciója, vagy korábban akkor az MKP parlamenti frakciója között? Tehát vannak-e olyan kérdések, és ugyanakkor melyek azok, amelyekben hangsúlyosan tudnak valamilyen közös álláspontot megjeleníteni vagy összehangolni a munkát, egyszerre beszélni ugyanolyan kérdésekről a nemzeti és az uniós parlamentben, és ehhez valami kommunikációt fűzni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Jakab elnök úr!

SÓGOR CSABA, az RMDSZ európai parlamenti képviselője: Bocsánat, csak egy technikai kérdésem lenne. Minden kérdésre fogok tudni válaszolni, mert lejegyzeteltem, csak nagyon sok lesz egyszerre. Menjünk végig?

ELNÖK: Igen, képviselő úr. Nálunk a bizottságnak van egy technikai menetrendje, hogy elhangzanak az előadások, a képviselők felteszik a kérdéseiket, elmondják a véleményüket, és utána van egy válaszadási kör, és utána pedig szavazunk, ha szavazunk. Úgy gondolom, hogy lesz időnk ezeket még átbeszélni a továbbiakban is. Jakab elnök úr!

JAKAB SÁNDOR (HMDK): Köszönöm szépen. Én is üdvözlök mindenkit, elnök úrnak köszönjük, hogy lehetővé tett egy ilyen találkozót, nektek, hogy eljöttetek. És hogy mennyire fontosnak tartom, engedjétek meg, hogy körülbelül egy hete vagy két hete hangzott el a Felsőházi teremben egy székely képviselőtől, hogy adja Isten, hogy most már csak meg kell hogy szokjuk, úgyhogy a jövőben többször találkozunk így együtt.

Két kérdést mindenképpen szeretnék feltenni. Az egyik, hogy mennyire tud érvényesülni és egyáltalán van-e ilyen lobbizási forma az Európai Parlamentben, hogy ott egymással, egymás között, folyosón, büfében, étteremben, magántalálkozókön tudtok-e magatoknak megnyerni más képviselőtársakat is? Ez az egyik.

A másik Horvátországra vonatkozik, ahonnan én jöttem. Horvátország esetében egészen biztos, hogy a legkisebb befektetéssel lehetne érdemi dolgokat elérni, még a kis magyarság ügyében is, nyilvánvaló, hogy két dolgot kérek tőletek, az egyik, hogy Horvátország csatlakozását elősegítsétek, a másik, hogy ezen belül mi, ottani magyarok a legtöbbet tudjunk kihozni. Ha megengeditek, akkor én fogok hozzátok fordulni írásban is, amit az adott helyzetről Horvátországban és a mi helyzetünkről is adok tájékoztatást.

Ezzel kapcsolatos a kérdésem. Van-e arra lehetőség, hogy a jövő év folyamán, nem így együtt, mert erre nyilvánvalóan nem lesz mód, de ha egyenként vagy valamelyikőtök, aki megteheti, hogy eljönne hozzánk az ottani kis magyarsághoz, ez nekünk nagyon sokat jelentene.

Engedjétek meg, hogy egy rövid megjegyzést tegyek a népszámlálással kapcsolatban. Nálunk is lesz természetesen, és hogy ez milyen fontosságú, a többiek már elmondták. Nem mindegy, hogy megint 16 586 magyar lesz vagy csak 15 ezer vagy 14 ezer. Tehát mi is mindent megteszünk, hogy azokban a magyarokban, akikben még szunnyad a magyarság érzése, azokat rávegyük arra, hogy magyarként deklarálják magukat. És nem véletlenül mondtam, hogy azokat, akikben még szunnyad. Nekünk nem kellenek olyan magyarok, akik csak anyagi javak érdekében magyarok, mert ezek a téglák, ha ilyeneket építünk be, és ha van ilyen 300 mondjuk, akkor ez a 300 sokkal nagyobb kárt okoz a 16 ezernek, mint bármi más.

Tehát csak egy bizonyos határig tudunk és akarunk elmenni ebben a tekintetben, de nagyon fontos számunkra is természetesen, és ezzel kapcsolatosak azok az arányok, amelyek már itt elhangzottak. Horvátországban egy nagyon korrekt kisebbségi törvény van, amit egyébként alkotmányerejű törvénynek hívnak. Ez nem ismeretes talán a Kárpát-medencében, tehát van alkotmány, vannak törvények és van alkotmányerejű törvény, amely a kettő között van. Ez nagyon korrekt, de ennek is akkor van jelentősége, amikor valamelyik törvénnyel szembekerül az alkotmányerejű valamelyik cikkelye, akkor az alkotmányerejű az erősebb, ennek ezért van jelentősége.

A gond ott van, hogy például ebben a törvényben is a kötelező nyelvhasználat 33 százalék, tehát ezt le kellene vinni Horvátországban. A másik az, hogy nincsenek szankciók, nem tudunk szankciókról, ha valaki nem tartja be. De mindezt majd a részletekben, ami csak ránk vonatkozik, a hozzatok feltett két kérdés továbbra is fennáll. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Mi is egyetértünk, és én is, amikor a népszámlálás fontosságáról beszéltem, akkor elsősorban az identitásvállalást tartottam kiemelkedően fontosnak. Zubánics elnök úr!

ZUBÁNICS LÁSZLÓ (MNT Ukrajna): Először is szeretném megköszönni képviselő úrnak az önkéntes felajánkozást, lévén, hogy Ukrajna egyelőre még nem delegált küldötteket az Európai Parlamentbe, éppen ezért a mi kérdéseinket nem feltétlenül tudjuk megjeleníteni, kivéve talán az Európai Tanácsot, ahol pontosan az ukrainai román közösség az, aki a kisebbségi ügyeket képviseli jelenleg.

Számos olyan kérdés van, amivel jelenleg is foglalkozunk, illetve szeretnénk a későbbiekben is foglalkozni, és éppen az elhangzott két európai tanácsi dokumentum kapcsán, és különösen a regionális és kisebbségek nyelvek európai chartája révén. Jelenleg Ukrajnában szintén egy nyelvtörvény van előkészületben, amely 10 százalékban limitálná a helyi, illetve a regionális nyelvek alkalmazását, ami Kárpátalja esetében mindenképpen előremutató, hiszen 12 százalékos a magyarság részaránya. Ez pont azért is fontos, hiszen a jövő esztendőben kerül sor a monitoringjára ennek a vállalásnak, és a jelenlegi harmadik vagy negyedik pozíció számunkra túl gyengének látszik, ezen szeretnénk mi is változtatni, és amennyiben az adott nyelvtörvény elfogadásra kerül, akkor úgy hiszem, hogy módosításra kerül ezek között a vállalások között is.

Jelenleg többek között például igen fájdalmas, hogy a közösségi tévéadásokban negyedévenként mindösszesen 27 órányi adásidő van magyar nyelven, a rádiózásról és a többiről ne is beszéljünk, viszont itt majd a Külügyi és a határon túli magyarok bizottsága felé is volna egy ilyen javaslatunk. Mindenképpen meg kell vizsgálni a magyarországi tévéadók kárpátaljai sugárzásának kérdését is, különösen ott, ha jól emlékszem, mostanában a digitális adásokra való áttérés kapcsán. Tehát ez mindenképpen fontos.

Hasonlóképpen úgy vélem, pontosan a mostani önkormányzati választások kapcsán érdemes volna egy picit hangsúlyokat változtatni a nemzetpolitikában is. Sajnos, a mostani önkormányzati választások azt mutatják, hogy csak és kizárólag nemzeti értékek mellett nem feltétlenül lehet Ukrajnában, illetve Kárpátalján politizálni, ezt valamiképpen mindenképpen meg kell erősíteni.

December 5-én egyébként azt hiszem, Kovács Béla európai parlamenti képviselő új irodát nyit majd Beregszászon, tehát részben majd neki is próbáljuk közvetíteni a problémáinkat.

Az önkormányzati választásokra visszatérve: egy kicsit aggasztónak tartjuk, hogy az önkormányzati magyar vezetők, illetve magyar képviselők közel egyharmada nem magyar pártok színeiben politizál mostantól kezdődően. Például a legmagyarabb beregszászi járásban

a második legnagyobb frakció 17 tagjából 11 magyar ugyan, de nem magyar érdekeket fog a későbbiekben képviselni.

A szórványpolitika elhangzott, és hogy előkészületben van az új szórványkonceptió. Szerintem mindenképpen fontos, hiszen már nem csupán a széleken történik, hanem már a tömbben is a lemorzsolódás. A kettős állampolgárság kérdése mindenképpen fontos, hiszen már 4-5 hónapja előzetesen megtörténtek a bejelentkezések a külképviseleteken. Ez kapcsolódik a 2012-es népszámláláshoz is, lévén, hogy a nagyvárosokban többes identitással rendelkező állampolgárok között is a magyar identitás valószínűleg feltornázódik az első vagy a második helyre. Tehát ez a többiekhez képest egy plusz magyar lélekszámot fog eredményezni mindenképpen.

A támogatási rendszerek átalakításával kapcsolatban szintén fontos, hogy a párhuzamosságot kiküszöbölni, viszont jó néhány témával kapcsolatban érdemes volna a fürdővízzel együtt a gyereket nem kiönteni, hanem azokat a korábbi szerződéses, vállalt kötelezettségeket is megfelelő módon befejezni.

Mindenképpen örülünk, hogy a Külügyi és határon túli magyarok bizottsága immár másodszor ülésezik az ügyben, és reméljük, hogy pontosan ezek a fórumok lesznek azok, amelyek a korrekt párbeszédre a magyarországi és a határon túli magyar szervezetek között lehetőséget biztosítanak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, elnök úr. Ha megengedik, akkor a bizottság nevében is elmondhatom azt, hogy ezzel a kérésével, a digitális sugárzásra való átállásnak a problémáival kapcsolatos ügyben én megkeresném levélben a kulturális bizottság elnökét, illetve tájékoztatnám őt - a jegyzőkönyvet csatolva hozzá – erről a kérésről, és megnézzük, hogy mely hatóságok felé is érdemes ezt a levelünket megfogalmazni, illetve valószínűleg tájékoztatni fogom akkor a határon túli magyar ügyekkel foglalkozó miniszterelnök-helyettest is erről a kérdéssel, hogy ez itt felvetődött a bizottsági ülésen. Ez egy levél, illetve a jegyzőkönyv melléklete, és bízom benne, hogy ebben az ügyben sikerül valamerre továbblépni.

Ennyi lenne röviden, képviselő urak. Kérem azt, hogy a véleményeket is kommentálhatják természetesen, de azt hiszem, itt sok mindenben az egyetértésünk megvan, én mindig így gondolom vagy alapvetően így érzem, és kérem azt, hogy a kérdésekre, ami kifejezetten az európai parlamenti ügyeket érinti, azokra válaszoljanak. Osszák meg egymás között, vagy ahogy gondolják. Parancsoljanak! *(A meghívott vendégek egymás között konzultálnak.)* Csak nehogy úgy járjunk, amikor egymást engedjük be az ajtón és utána mind a ketten be akarunk menni és összeütközünk.

MÉSZÁROS ALAJOS, az MKP európai parlamenti képviselője: Elnézést kérek, éppen ellenkezőleg, én meggyőztem Csabát arról, mivel ő minden kérdésre tud és akar válaszolni, nekem ilyen ambícióim nincsenek, én szeretnék néhány gondolatot elmondani, és esetleg utólag, ha még lenne, amit nem válaszoltunk meg, akkor talán ez így jó lenne.

Egy példát szeretnék elmondani, és ezzel sok mindenre választ kapunk, hogy hogyan működik az Európai Parlament, és milyen a magyar-magyar együttműködés, mit gondolnak rólunk a kollégáink, mennyire fontos a szakpolitika, és amit Kovács László mondott, az, hogy azoknak az országoknak, amelyekben a határon túli magyarság él, tehát Szlovákia, Románia, ezeknek az országoknak az európai uniós tagsága mit jelent, hogy ezt forszírozni kell vagy inkább feltételeket kellett volna támasztani. Mi is gondolkodtunk sok mindenről annak idején, de a végső eredmény valószínűleg mégiscsak az, hogy jó, hogy ott vagyunk és együtt tudunk működni, mert ha nem lennénk ott, akkor valószínűleg még rosszabb lenne a helyzet.

Tehát igazából azt mondanám, hogy 60 százalékot adok annak, hogy igen, az, hogy ott van Románia, az, hogy ott lesz Horvátország egy-két éven belül, ennek mi nagyon örülünk.

Szerbia, Vajdaság. Biztos, hogy jó lesz. Egy példát szeretnék elmondani, hogy hogyan működik a szakpolitika és hogyan működik a magyar-magyar együttműködés. Amikor a ciántechnológia betiltására irányuló kezdeményezés volt magyar részről, Áder Jánossal én nagyon megtámogattam, mert én műszaki végzettségű vagyok, vegyész mérnök vagyok eredetileg és egyetemi tanár, tehát én is nagyon együtt dolgoztam vele ebben a kérdésben, és több felszólalásunk is volt, kezdeményezésünk, sok kollégával beszélünk, mert ez is szóba került, hogy hogyan lobbizunk.

Természetesen a nyelvtudás borzasztóan fontos, de mivel jól beszélek csehül és szlovákul, sok cseh barátom van, és őket is bevontam ebbe, és ők is nagyon megtámogatták a ciántechnológia betiltására irányuló kezdeményezést.

Amikor én kikerültem az Európai Parlamentbe másfél évvel ezelőtt, akkor azon nem is gondolkodtam, hogy milyen nyelven fogok ott beszélni. Úgy tudtam, hogy különböző nyelven, az előző kollégáim hol magyarul, hol szlovákul, hol angolul szólaltak fel, de miután akkor volt a nyelvtörvénnyel kapcsolatos dolog, olyan dac ébredt fel bennem, hogy azt mondtam, hogy én egy szót szlovákul nem fogok beszélni az Európai Parlamentben. Ezt be is tartottam, egészen addig, amíg nem jött a ciántechnológia betiltása, akkor ugyanis azt akartam sugallni, hogy egy szlovák képviselő is támogatja, nemcsak egy magyar. Tehát én felszólaltam az Európai Parlamentben szlovákul, azt mondtam, hogy igen, mi is veszélyeztetve érezzük magunkat, mi is éreztük ennek negatív hatását, és igen, Szlovákiának borzasztóan fontos, hogy ezt a bányászatot betiltsák, mert ez egy magyar érdek volt.

Tehát ez egy jó példa arra, hogy igenis, a magyar-magyar együttműködés mennyire fontos. Nagyon erősen létezik, csak különböző formái vannak, és ehhez jön rögtön a lobbizás, ami a kérdés volt. Természetesen borzasztóan fontos, hogy lobbizunk, és hogy mit gondolnak rólunk, közben a kedves kolléga megkérdezte, hogy mit gondol rólam valaki, amikor a folyosón megyek. Ez attól függ, hogy kivel találkozom, természetesen egy szlovák képviselő azt gondolja rólam, hogy itt van ez a magyar – egyébként mindenkivel nagyon jó viszonyban vagyok, és viszonylag joviálisan beszélgetek más képviselőtársaimmal, ezen belül a szlovákokkal is, de természetesen gondolják rólam, hogy egy magyar, gondolnak, amit gondolnak, egy magyarországi magyar is gondol rólam valamit, attól függ, hogy melyik frakcióból van, de nem akarok példákat mondani, mert tudok jó és rossz példákat felhozni, és nem szeretnék senkit megbántani.

Tehát ha a régi, az első 15 tagállam képviselőivel találkozunk, természetesen van bennük egyfajta kis, nem akarom lekezelésnek nevezni, de azért van ezzel összefüggő érzés, amikor velünk beszélgetnek, attól függ, hogy milyen kérdésben. Itt azért fontos a szakpolitika mert a szakpolitika terén be tudjuk nekik bizonyítani, hogy igen, minket komolyan kell venni. Jó példa erre Lewandowski biztos úr példája, aki amikor belépett a bizottságba, ő csinálja a költségvetési dolgokat, akkor főleg a németek, eléggé támadóan és nem igazán elismerően szóltak róla. Néhány hónap alatt olyan magabiztossággal kiépítette az imidzsét, hogy ha Lewandowski beszél, akkor mindenki hallgat és igen, mindenki nagyon komolyan veszi őt. Úgy gondolom, hogy az én képviselőtársaim, amit Csaba mondott, és hogy mennyire fontos a szakpolitika, ott jön aztán létre végül is az embernek az az imidzse, amikor végigmegy a folyosón, és mit gondol róla mondjuk az az angol képviselő, akivel együttműködöm az atomenergia terén például, mert én abban vagyok elsősorban otthon, energiapolitikában, az energiabizottságnak vagyok a tagja, illetve a jogi bizottságnak. Természetesen, akivel így együttműködik az ember, és látja, hogy tud tenni ezekben a kérdésekben, ezek olyan általános érvényű kérdések, az energiapolitika borzasztóan fontos, az egyik prioritása lesz majd a jövő évi magyar elnökségnek is, mindenképpen ilyen téren, ami egy kicsit semleges valamennyire, el lehet vonatkoztatni a politikától, bár mindig belekeverik, mert mondjuk az orosz függőséget meg kell szüntetni az energiapolitikában, iszonyú, hogy ezek az államok micsoda nagy orosz

függőségben vannak. Én ez ellen harcolok elsősorban, illetve ezért, és a nukleáris energiának a fenntartható további fejlesztéséért.

Tehát ezen a téren úgy gondolom, hogy igenis, lehet nagyon erős presztízst szerezni, és ezt a presztízst minden más téren fel tudjuk használni. Ezt fel lehet váltani más pénzre is, például kisebbségi kérdésekkel kapcsolatos dolgokra. Van rengeteg dolog, amit feljegyeztem, de nem akarom a kollégáktól elvenni a lehetőséget, hogy ők is beszéljenek más dolgokról, de azt még szeretném elmondani, hogy ami a nyelvtörvénnyel kapcsolatos volt, és még a kettős állampolgárság, amit Szabó úr említett, ez most egy kicsit megrekedt. Most várakozó státuszban van, és a Bizottság nem szívesen foglalkozik ezzel. Ez már szóba került. Tehát mi állandóan bombázzuk őket, most például volt Vassiliou biztos asszony, akit említettem, nagyon komoly kérdéseket kapott, igyekezett is megválaszolni, és írásban is megkapta a kérdéseinket, úgyhogy muszáj nekik vele foglalkozni. Nem szívesen teszik, de muszáj. A kisebbségi nyelvek chartája már része a Lisszaboni Szerződés óta az európai jogrendnek, az Európai Unió jogrendjének, tehát ezzel muszáj foglalkozni.

A szlovák nyelvtörvény most, hogy a Velencei Bizottság értékelését megkapták az egyes államok, illetve Szlovákia és a Bizottság is, Szlovákia most úgymond elemzi ezt, de az előzetes hírek azok, amelyeket már mondtam, hogy nem hiszem, hogy különösebben nagy változást akarnának eszközölni. Emellett ígéretik azt, hogy el fogják fogadni a kisebbségi törvény módosítását, és ebben ígérik korrigálni majd mindazt, ami abban a törvényben esetleg sérült vagy sérülhetett volna.

Még azt el akarom mondani, hogy nagyon fontos kihasználni azokat a lehetőségeket, amelyek nemcsak a nyelvről szólnak, de a nyelvtörvénnyel kapcsolatban emberi jogi kérdéseket sértenek. Például Bauer Edit asszonynak van egy írásbeli kérdése a Bizottsághoz, egy komáromi céget egy magyar reklám miatt büntettek meg. De egy olyan magyar reklám miatt, amit egy magyarországi cég küldött át nekik, és a magyarországi cég a felvidéki magyarságot akarta megszólítani, a magyar vásárlót, a magyar érdeklődőket, és mégis büntetést szabtak ki erre a cégre a nyelvtörvény értelmében. Viszont ha ugyanez a reklám megjelent volna angol vagy más nyelven, akkor senkinek eszébe nem jut, hogy büntetést szabjon ki, vagy egyáltalán beadványt adjon be ezzel kapcsolatban.

Tehát igenis, ez egy diszkrimináció, a nyelvtörvényt kihasználják az egyes nemzetiségeknek a diszkriminációjára. Hogy erre milyen választ kapunk, azt most nem tudom megmondani, egyelőre várakozó státuszban vagyunk. Ez a kérdés állandóan terítéken van, az intergroup-ban állandóan foglalkozunk vele, a Parlamentben Sógor Csaba barátom is nagyon aktív ebben, ő szintén minimum ennyit el tud róla mondani, ha akar, még biztosan mond is róla valamit. De mindenképpen, hogy tudunk-e eredményesen működni, hogy mik a lobbik, az intergroup-ban én is ott vagyok, és igyekszem én is elég aktív lenni, például az egyik ilyen hozadéka volt Vassiliou asszonynak az ilyen állandó „presszionálása” ebben a kérdésben, a másik pedig: meghívtuk Vollebaek biztos urat, először a nyelvtörvény után ott volt, együtt ebédeltünk, mellettem ült és egész idő alatt mondtam neki, masszíroztam – ezt a sajtó biztosan másképp fogja megírni. (*Derültség.*), tehát mindenképpen presszionáltam őt ebben. Nagyon udvarias volt és többnyire igent válaszolt mindenre, de a végeredmény valóban az volt, hogy ő igen, elítélte a nyelvtörvényt, nem azonosult vele. És azért ilyen beszélgetések során nagyon befolyásolni lehet ezeket az érdekeket.

Még annyit szeretnék elmondani, hogy a magyar-magyar együttműködés borzasztóan fontos, és fontos lesz a jövőben. Abból a rettenetes helyzetből, amibe Trianon hozta a magyarságot, abból egyetlenegy tudunk most profitálni az Európai Unió felé, ezek pedig az európai projektekből való támogatások lekérése. Ez nagyon fontos, mert amit az előbb említettem, az egy szlovák-magyar projekt, de elvileg magyar-magyar projekt lesz, ezt csak úgy zárójelben mondom. És ugyanilyen, jövőre lesz az elnökség, Deutsch Tamás irodájában ketten leszünk, tehát Deutsch Tamás magyar és Mészáros Alajos szlovák irodája, európai

parlamentari irodája egyúttal szervez egy Duna-régió kiállítást képzőművészeti téren, és ebbe bekapcsolunk több Duna-menti országot. Az érdekessége az lesz, hogy ennek a 80 százaléka magyar lesz. Tehát magyar régiók lesznek, Romániából, Erdélyből, a Felvidékről és valószínűleg Szerbiából, majd meglátjuk, Deutsch Tamással majd megbeszéljük, hogy hogyan legyen, hacsak nem ítélik el Tamást, mert éppen most voltam a jogi bizottságban, és kéri a mentelmi jogának a felfüggesztését. Remélem, hogy azért képviselő marad.

Tehát ehhez csak ennyit szeretnék hozzátenni, hogy mindenképpen ez a magyar-magyar együttműködés borzasztóan fontos, és a szakpolitika is ilyen téren. Nem tudom, hogy velem kapcsolatban van-e még valami, sok minden fel van nekem itt jegyezve, nem szeretném húzni az időt, mivel kértem, hogy előre szólhassak, ezért megpróbálok rövid lenni. Nem vagyok az, de azért még egy mondatot elmondok: a turizmus. Most a Bizottság egy nagy anyagon dolgozik, a turizmussal kapcsolatban, hogy hol lehet segíteni még a Kárpát-medencei magyarságon. Ez is egy példa a szakpolitikában. Felszólaltam tegnap a Bizottságban, és elmondtam, hogy milyen fontos lenne kínálni azokat a lehetőségeket, amelyek annyira egyedülállóak az Európai Unióban, mint például, és akkor elmondtam, hogy Magyarországon milyen sok a gyógyfürdő, a gyógyvizek, és ezeket egyáltalán nem használjuk ki olyan mértékben, nem eléggé hatékony az Európai Unió reklámja ilyen téren. Mondhattam volna a sélést is, és az egyéb európai értékeket, de mindenesetre ez is oda bekerült. Tehát úgy gondolom, hogy sok helyen, sok módon lehet segíteni, az autonómia egy olyan dolog, csak azért mondom, mert Ágoston erről beszélt, én annyit tudok erről mondani, hogy jó lenne most kihasználni, a realitások talaján maradni és a reális dolgokkal foglalkozni. Az autonómia jó lenne, szívügyünk lenne, de tudjuk, hogy milyen a politikai helyzet Szlovákiában, nincs erre politikai lehetőség most per' pillanat, hacsak nem egy összmagyar megoldás, az pedig nem fog születni, miután specifikus helyzetben van a magyarság. Specifikus helyzetben van a Kárpát-medencében, de minden egyes országban még külön, és ezért borzasztó nehéz. Elhiszem, amit mondott, egyetérték velem, ezért nem is akarok arról beszélni, mert egy újabb tanácskozással csak emelnénk azon tanácskozások számát, amelyek semmire nem vezettek az autonómiában. Köszönöm, hogy meghallgattak, és elnézést kérek a kollégáktól, hogy én beszéltem először.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tényleg nagyon egyetértünk abban, hogy a határ menti együttműködések, mint ez a lehetőség az Európai Közösségen belül, a két ország kapcsolatában milyen kiemelkedően fontos lehet. Ez minden szempontból lehetőséget ad arra, hogy kulturális, oktatási, infrastrukturális fejlesztések, egyáltalán gazdaságfejlesztés, uniós források odarendelésével és koordinálásával meg lehessen valósítani a határ két oldalán. Köszönöm szépen, hogy ezt felemlítette, mert ez tényleg egy nagyon fontos dolog, hogy ezt így kiegészítette képviselő úr.

A következő Sógor képviselő úr!

SÓGOR CSABA, az RMDSZ európai parlamenti képviselő: Megpróbálunk pontszerűen is válaszolni, előtte három rövid kérdéskörre három rövid választ szeretnék adni, ami a kérdések között többször is elhangzott.

Az egyik a csatlakozás kérdése. Akár Szerbia vagy Ukrajna csatlakozásáról beszélünk, kisebbségi vonzatban, a gyakorlat azt mutatja, hogy nemhogy lefékeződött, de visszafejlődött egyes újonnan csatlakozott országoknak a szorgalma – hogy finoman fejezzem ki magamat -, ami a kisebbségi kérdés rendezését illeti. Lásd: Szlovákia, lásd néha Romániát is.

Tehát azt a kérdést tettem fel Pásztor Istvánnak a Balkán-konferencián, hogy hogyan látja, hogy csökkenni fog-e a csatlakozás után – nem tudjuk, mikor lesz, de egyszer Szerbia is reménységünk szerint, és vele együtt a Vajdaság az Unió része lesz – a kisebbségbarát politikája a mindenkori szerb kormánynak? Pásztor elnök úr név szerint megemlítette, hogy

Szlovákia és Románia példája azt mutatja, hogy nekünk mindent a csatlakozás előtt kell megragadni és kiharcolni.

Természetesen ezzel nem azt mondom, hogy rossz volt Romániát és Bulgáriát soron kívül felvenni, mert tessék megnézni a legutóbbi román oktatási törvény vitáját. Most nem a behúzott román reflexszerű fékekről beszélek, hanem arról, hogy egyáltalán azért volt lehetséges ezt az oktatási törvényt úgymond az asztalra tenni, nemcsak a gazdasági válság miatt, hanem azért, mert Románia jelenlegi oktatási minisztere egy olyan képviselő, aki velünk együtt EP képviselő volt, és igaz, hogy nem védett túl sokat bennünket, de megértette és hallgatólagosan támogatta az érvelésünket, amikor megmagyaráztuk a kollégáknak, hogy ha mi 23 nyelvet tudnánk, akkor 23 nyelven beszélhetnénk a Parlamentben. Tehát ne zavarja őket, hogy mi magyarul vagy angolul beszélünk, és nem románul.

Tehát Funeriu képviselő kollégáknak, aki most oktatási miniszter, nem kellett magyarázni, hogy miért jó az, ha a román állampolgárok, illetve gyerekek, még ha magyar anyanyelvűek is, miért kellene anyanyelven tanuljanak. Tehát csak ennyit a csatlakozásról.

A másik, amiről kevesebbet beszéltünk, vagy csak most beszéltünk, a magyar elnökség. A magyar elnökség szorosan összefügg a mi Kárpát-medencei problémáinkkal. Ezt már bírálatként hallottam kollégáktól, hogy na, jön a magyar elnökség, nem román és nem magyar kollégák mondták, akkor majd úgy csináltok, mint odahaza, hogy itt egymást szapuljátok?

Tehát az egy elemi feltétele az ott eredményesen dolgozó magyar delegációnak, magyar elnökségnek, hogy idehaza egységesen mögéálljunk. Ezt néha az egyházban sem értették, hogy előző este késre menő vitákban szidtam a saját egyházam költségvetését, de másnap én védtem, mert ezt kívánta a magyar becsület vagy az egyházi becsület.

A harmadik pedig az autonómia kérdése. Néha, és ez a szlovák nyelvtörvény esetében is megtörtént, amikor Schmitt alelnök úr volt az ülést vezető elnök, csak egy rövid példát mondok, öt percet ad soron kívül az úgynevezett „kapd el az elnök szemét” gyakorlatban a listára fel nem írt képviselőknak, hogy ötször egy percben szólhatnak, és azt az elnök dönti el, hogy ki legyen az az öt képviselő. Vagy sorba veszi a frakciókat, vagy a feliratkozás sorrendjében, és akkor 11 percet adott mind a 11 képviselőnek. Szegény Kukan nem kapott szót, a romániai képviselők mind szót kaptak, és az adott pillanatban a szlovák nyelvtörvény vitája úgy csapódott le a Parlamentben, mint valami magyar-szlovák vita. Be kellett húzni a féket, és azt mondták több helyről, hogy most többet ne szólaljatok meg, mert kontraproduktív lesz.

Az autonómia kérdésében is sokkal szívesebben támogatjuk például a liberálisok autonómia konferenciáját vagy híringjét, mert becsomagoljuk az árut. Minthogy győzködjem a magyar, illetve a néppárti frakciót, vagy a kollégáim győzködjék – ezt Tabajdi Csaba tudja jobban elmondani, mert ő van a szocialista frakcióban –, vagy győzködjék a szocialista frakciót, hogy tartsatok egy meghallgatást az autonómia kérdésében. Nehéz dolog, de nem felejtettük el, engedjék meg, ha már ennyi időt beszéltünk, még lelkész koromban kérdeztem az egyik bányászt, hogy mit lehet a szilikózis ellen tenni, és azt mondta, hogy agyagpakolás. Nem értettem. Azt mondta, hogy szoktatja a testét a földhöz. *(Derültség.)*

Tehát amikor engem szidtak a kollégáim, hogy frakciódöntés ellenében benyújtottam vagy 4-5 autonómia-tervezetet a román parlamentben, mondtam, hogy gyerekek, tudom, hogy haragszotok, de szoktatni kell a románokat is. Tehát nem mondtunk le róla. Akkor, amikor becsomagoljuk a kisebbségpolitikai kérdéseket szakpolitikákba, és nemcsak a sérelmi politizálásról van itt szó, hanem az ellenkezőjéről is, ugyanakkor azért el szoktuk mondani – ezt azért említem meg, mert Szegedi Csanád a sajtóban támadott, és mondtam is, hogy Csanád, olvasd el a tavalyi előző mandátumi beszédeimet, igenis, megemlítettük a Parlament mikrofonjába is az autonómiát, sőt még Trianont is, még hozzá június 4-én, csak ő friss képviselő volt, nem volt ott az előző mandátumban.

Tehát ezt is szóvá tesszük, csak ebben a kérdésben – és ezt Tőkés kollégánk tudná elmondani, hogy amikor ő a kulturális bizottságban megszólal, van úgy, hogy még meg se szólal, és Doris Pack már belefojtotta a szót, hogy Tőkés úr, de ne Trianonnal kezdje. Tehát ennyit az autonómiáról.

Nyilvánvaló, hogy minden alkalommal elmondjuk, hogy az olasz – mediterrán ország, ez közelebb áll a franciákhoz, a románokhoz és a görögökhöz – és a finn példa számunkra kedves, és ahogy gazdasági vagy egyéb kérdésekben az Uniónak az az elve, hogy a jó példát támogatja, mert az iskolában is ez van, a gyermeknek is azt mondjuk, hogy ne a bukducsolóhoz, hanem az éltanulóhoz hasonlítsd magadat, és azt is elmondjuk, hogy ha Görögországban gazdasági válság van, az azért van, mert tegnap hazudtak a kisebbségek elismerésében egyáltalán, és holnap vagy ma hazudnak a költségvetésben.

Tehát akkor, amikor nem vagyok őszinte a nyelvpolitikai, kisebbségpolitikai kérdésekben, akkor hajlamos vagyok arra, hogy gazdasági kérdésekben is füllentsek. Persze, ezt sokat nem lehet erőltetni, főleg egy ciprusi nyelvi kérdésekért felelős biztos előtt, mert akkor zsigerből azt mondja, hogy ez nem uniós, hanem tagállami kérdés, hatáskör, és mi nem avatkozhatunk bele.

De visszatérve a pontszerű kérdésekre. Hogyan néznek minket? Pál apostolt parafrázálva, a franciának francia vagyok, a görögnek görög, az olasznak olasz, a néppártinak néppárti. Én szerényen nem az egyenlő távolság, hanem az egyenlő közelség elvét vallom, és csak tanulhatnánk például a románoktól, hogy nemzeti kérdésekben ott nincsenek – persze, nem akarok én semmiféle bírálatot megfogalmazni az anyaország felé – politikai színek és sértődések. Tehát a szélső baltól a függetlenig mindenki ott van, amikor arról van szó, hogy van egy román nemzeti kérdés.

Tehát ebből csak tanulhatunk, és a Járóka-féle roma jelentésen is érdemes megnézni a jegyzőkönyveket, azonnal lecsaptak a román, spanyol, szlovák kollégák arra, nyilvánvaló, hogy a roma kérdésben most megpróbálják az egészet magyarországi problémává tenni, mert jön a magyar elnökség, és azonnal, gondolkodás nélkül összekacsintottak. Mi is gondolkodás nélkül, amikor lehet, összekacsintunk és feltesszük egymásnak a hálás kérdéseket.

Persze, az Unió működéséből fakad az, hogy nekem ma gyorsan kell a liberálissal egyezséget kötnöm a 10. § (5) bekezdéséhez, mert ha nem, akkor a zöldek vagy a szocialisták lesznek gyorsabbak, de úgy kell vele nekem egyezségre lépni, hogy ne sértsem meg a kimaradó harmadik felet, mert akkor nem holnap, de a következő paragrafusnál vele kell egyezséget kötnöm. Tehát nincsen kormány és nincsen ellenzék. Ebből adódik a szlovák nyelvtörvény vitájának a kérdése is – most nem azért, hogy védjem az uniós intézményeket -, hogy nem feltétlenül azért, ők is tudják, hogy ez nem egy szlovák-magyar vita, elmondtuk, hogy diszkrimináció, elmondtuk, hogy a köztársasági elnök be nem engedése sérti az egyik uniós alapelvet, a mozgásszabadság elvét. Persze, hogy találtak ők is egy bizánci kiskaput, hogy ő nem magánemberként jött, hanem köztársasági elnökként. Tehát ezeket mindig elmondjuk, és ők nem azért napolják el vagy nemcsak azért – merem remélni -, mert szlovák-magyar vitának látják, mert ez bűdös és majd oldjátok meg ti ott, hanem abból kifolyólag, hogy nem felejtettük el, hogy az Unió azért jött létre, mert pont a vesztes és a győztes nagyhatalmak rájöttek, hogy nem lehet konfliktussal rendezni. És azt mondják, hogy igen, sokba fog kerülni. A magyar-magyar párbeszéd is azért jutott ide, mert nem beszélünk ki egymást, elnézést, önkritikát is gyakorolok, hogy van egy-két név, amit meg kellett hogy nézzek, mert olyan ritkán találkoztunk, hogy az újaknak a nevét nem ismerem.

Tehát nem azért napolják el a vitát, mert nem tetszik nekik, hanem egyszerűen azt mondják, hogy ez egy tagállami kérdés, oldjátok meg ti, az Unió parlamentjében még a szakpolitikai döntések is úgy születnek, hogy ha ma nem tudunk innen eljutni idáig, csak úgy, hogy egy-két embert megpofozunk vagy meggyomrozunk, ez nem illik nálunk, akkor inkább

csak eddig fogunk elhaladni, de csendben, békében. Nyilvánvaló, hogy a diktatúra és a háború mindig gyorsabb, a demokrácia, főleg, ha 736 képviselő van, az lassú.

Tehát ez a helyzet, és ezt azért merem mondani, mert elkezdve Kukan képviselőtársamtól, én megengedhetem magamnak a képzettségemből kifolyólag, hogy a magyar kollégákkal is, még a hollandiai szocialista magyarral is – mert ő is megszólalt már magyarul -, mindenkivel az egyenlő közelség elvét tartom, még akkor is, ha mindig a Magyarországon hatalmon lévő kormány esetleg ezt rossz szemmel nézi. Mi, kisebbségiek startból ellenzékiek vagyunk mindig, és ezt a távolságtartást vagy közelséget minden esetben fenntartom. Nem azért mondom itt, hogy mentegetőzzek, de én a Jobbik képviselőivel is, mind a hárommal szóba álltam. Ők is magyar emberek. (*Derültség.*) Tehát én most nem akarok itt kiosztani senkit sem, de az, hogy ide jutottunk, hogy erőtlenné tartanak bennünket néha Romániában, az azért van, hogy az anyaország erőtlen, és azért van, mert azt látják, hogy Ukrajnán keresztül a Vajdaságig, bárhol bennünket meg lehet osztani és szét lehet verni. És mindig az elvi kérdéseknél tartok: valaki említette a népszámlálást. Nem 2050-ben, hanem Erdélyben most, 2011-ben 1 millióan leszünk. Tehát hivatalosan leszünk 1 millió 300 ezren, de ha kivonjuk ebből az 1 millió 300 ezerből azt a magát magyarnak valló roma származású román állampolgárt, akiknek a gyerekei ma Romániában 173 magyar osztály működését biztosítják, úgy, hogy ott ők magyarul tanulnak, akkor körülbelül 1 millió 100 ezren leszünk.

Persze, nekünk az a dolgunk, hogy a rosszból is jót csináljunk, és annyi hasznunk van ebből a nagy népesedésfogyásból – ezt nagyon csendben mondom, mert ez szégyen és szomorúság, napi 200 magyarral fogy a Kárpát-medence, ha tetszik, ha nem, ezek olyan tények, amivel szembe kell nézni -, egyetlenegy hasznunk van belőle, hogy Brüsszelben, Bukarestben elmondjuk, hogy nincsen megoldva megnyugtató módon a kisebbségi kérdés, mert a legnagyobb békében és kormányon levésen is fogyunk. Tudom, hogy ez a franciákat és a görögöket nem fogja meghatni, de ez a dolgunk, hogy ezt mondjuk el belőle, ne csak azt, hogy sírunk és pusztulunk. Azt mondják, hogy szaporodjatok, sokasodjatok! Ezt mondják a kollégák.

Szabó Vilmos, programok. Például: már annyit mondtuk, hogy a kisebbségi munkacsoport is egy ilyen magyar lobbintézet, tehát most, ami faltörő kosként előremegy, a francia kollégáknak – aki korzikai – az írásos nyilatkozata a veszélyeztetett nyelvek védelmében. Mi, magyarok a többi nemzeti kisebbséghez képest, például a katalánokhoz képest – ők nem tartják magukat nemzeti kisebbségnek – egy nagy előnyünk van, hogy nekünk a magyar nyelvünk, az anyanyelvünk egy uniós tagországnak a nyelve, és amikor tegnap a japán delegációban sírtak a hollandok – az elnök is holland -, hogy mi az, hogy itt spórolás miatt csak az angol, német, francia, lengyel és magyar nyelv lesz a hivatalos nyelv, akkor kellett vigasztalnunk a hollandokat, hogy itt Kósa Ádámnak köszönhetjük, hogy a magyar nyelv ott van, és nem nekem, aki állandóan, mindig ott vagyok. Tehát ez egy másik feltétele a jó munkának, persze, csak a közlegények tudják ezt maguknak megengedni az agyaggalamb-lövészetben, hogy minden mozgó tárgyra lövünk. Tehát ott kell lenni mindenütt, jelen kell lenni. A legnagyobb sikere a Kárpát-medencei magyarságnak a jelenlétben az a munkaügyi bizottság, már mondták is a románok, hogy túl sokan vagytok. A Néppárttól beszélek, a koordinátor Óri Csaba magyarul beszél, mindenki magyarul beszél. Panaszkodnak is a románok, például a roma meghallgatáson, hogy mi ez a sok magyar itt? Mondom: hozzá kell szoktatok, mert magyar elnökség lesz (*Derültség.*), és igaz, hogy Balog Zoltán először németül is beszélt, de magyarul is beszélt.

Azért említem a roma ügyet, mert beszéltünk arról, hogy szakpolitikák. Például volt némi vita és ellenkezés itt, ott, nem mondom most neveket és frakciókat, de nagyon jó az, hogy például a roma-jelentésben pont két magyar, Járóka Livia és Göncz Kinga azok, akik felelősek, és szakkérdés dolga lesz ez. Tehát rengeteg olyan terület van, ahol jól működnek a dolgok. Persze, az Unió nem az a hely, ahol gyorsan lehet eredményt elérni.

Sikerek: most csak egyet mondok szerényen. 12-en írtuk alá azt a kérdést a Bizottság felé, hogy például vannak különböző versenyek, filmek, újságírói pályázati kiírások, és most egy romániai magyar hölgy nyerte meg, aki azért nyújthatta be magyarul a pályázatot, mert szóvá tettük a Bizottságnál, hogy miféle dolog ez, hogy egy romániai magyar vagy egy szlovákiai magyar csak románul vagy szlovákul nyújthat be pályázatot. Benyújthatta magyarul, az volt a dolguk, hogy lefordítsák, és meg is nyerte.

Ez egy apró, kis lépés, de sok-sok ilyen apró, kis lépésből lehet majd átfordítani egy egész uniós gondolkodást vagy parlamentet arra, hogy egyszer majd ne csak a mobiltelefon-használat ügyében legyen egy egységes törvénykezés, hanem akár a kisebbségvédelem dolgában is.

Diszkrimináció. Néha az ember nem várt segítséget kap. Például itt volt ez a franciaországi roma ügy. Reding a kelleténél vagy a megszokottnál is keményebben fogalmazott, azóta az uniós apparátus puhított a rendszeren, a fékeket behúzták, de el tudtuk mondani, hogy na látjátok, ez nem történhetett volna meg, ha ti a szlovák nyelvtörvény esetében nem vagytok ilyen puhányok. Nem tudjuk, hogyan fog megoldódni, de a roma kérdésben folyik a vita most is, az elmúlt héten is erről folyt a vita. Van, aki azt mondja, hogy csak szociális ügyé szeretné tenni, de itt szívesen hallgatom a baráti országokból jövő feltevéseket, hogy a roma etnikum, a roma kisebbség. Nemcsak szociális kérdés ez, tudjuk mindannyian. Ebből is a hasznot kell húzni. Tehát mindig el kell tudni mondani, hogy igen, de ez a probléma azért van, mert egyéb ügyekben sem vagytok hajlandók megoldást találni.

Kőszegi képviselő úr kérdése: itt most egy szomorú dolgot mondok, de küldjék ki a szakembereket Erdélybe vagy bárhová, mert azt hiszem, máshol is az van: amikor megkérdeztem a Hargita Gyöngye és a Tusnád ásványvíztöltő, Kurkó nevezetű – apa és fia - vállalkozókat, hogy miért nem lehet Magyarországon ezt a vizet venni, mert Ausztráliában is lehet, azt mondta, hogy ne is halljak a magyarországi vállalkozókról. Tehát azt tudom mondani, hogy azt kellene tudatosítani a magyar vállalkozókban, hogy bennünket ne gyarmatként vagy kisebbségi testvérként kezeljenek, hanem egyenlő partnerekként. Sajnos, egy másik tapasztalatomat is megosztom önökkel. Kérdezem a szolgáltatóiparban dolgozó vendéglős, szállodatulajdonos kollégáimat, és egy szomorú történetet mondok el. Konkrét példákat mondok, mert akkor egyszerűbb, hogy ne kelljen bonyolultan fogalmaznom, Tusnád faluban van egy ásványvíz múzeum. Próbáltam meggyőzni őket, hogy én kifizetem, csak legyen három felirat: magyar, román és angol, mert a vendégek nagy része, aki oda bemegy, az román. Ők szó nélkül kifizetik az 1 lejes – 25 euró centes – belépti díjat, de nem értenek semmit, mert csak magyarul van kiírva. Az anyaországi vendégek pedig sokallják az 1 lejt, és nem mennek be.

A gazdaság akkor fog működni, nincsen annak nemzetisége – mondják -, hogy ha egyenlő partnerek vagyunk. De ebben mi, politikusok se mutattunk mindig jó példát, úgyhogy nincs mit elvárni a magyarországi vállalkozói rétegtől. Nyilvánvalóan vannak jó példák is, én most a spektrumnak csak azt a szélét mondtam el, hogy ha ilyen kérdés még felvetődik, mit lehet tenni. Természetesen azt, hogy legyenek jó anyaországi programok, legyen jó kapcsolat Magyarország és a szomszéd országok között, és legyen vállalkozás. Nem lehet ezt szabályozni, de a személyi kérdésben valamit tenni kell, mert ez a két negatív példa – persze, van 98 pozitív – is sok.

Kovács képviselő úr, biztos úr: igen, arra válaszoltam, hogy jobbak lettek volna a személyes kapcsolatok. Igen, kérdés nem volt, úgyhogy a szakmai kérdésekről: másfél évünk volt az első mandátumban. Még nem tudom, hogy az új elnöknek mi a spílje, de a régi elnöknel tudtam, hogy a napirend előtti egypercest azzal kell kezdeni, nehéz dolog, mert ha egy perced van, az 14 gépelt sor, és akkor azt sem mondd ki, hogy „Tisztelt Elnök Úr!” De tudtuk, hogy ha azzal kezdjük az egypercest, hogy „És felhívom az elnök úr figyelmét”, akkor én Pöttering tanácsadójától tudtam, mert együtt szoktunk szerda reggel imareggelin lenni,

hogy ilyenkor kötelező módon a munkatársra ki kell hogy nyomtassa és az orra elé tegye a felszólalást. Tehát vannak ilyen trükkök. Ezeket kell megtanulni, ez rengeteg időbe kerül, sok-sok vacsorába, reggelibe. (*Derűltség.*)

Ágoston András: igen. Tehát két dolgot mondanék. Nem beszéltünk eleget, még mindig nem találkoztunk elégszer, tehát az autonómiáról kétszer annyit kell beszélni, mert ha nem, akkor megint azt hisszük, amit a XX. században és azelőtt próbáltunk, hogy bakancstalppal lehet megoldani vagy teljes beolvadással és önfeladással.

A másik pedig: nem lesz soha egy jó modell. Ezt mutatják az európai modellek. Én is haragudtam, amikor kezdő politikus koromban mondták, hogy a román demográfiát a Dombovica partjáról kell nézni. Tehát mindenkinek ki kell dolgozni egy sajátos modellt, mert tetszik, nem tetszik, Bukarestben egy kicsivel többen vagyunk, mint Brüsszelben, de ott 7 százalékunk van a parlamentben, Brüsszelben 4 százalékunk sincsen, a holland szocialista hölgygel, aki magyarul beszélt a vörösizap alkalmával. Tehát nem lesz soha egy egységes modell. Persze, ez az én véleményem, de nyilvánvaló, hogy felléphetünk egységesen, mert más a szerb gondolkodás, mint a román. Majd beszélgetünk még róla, nem akarok hosszú lenni, mert szeretném, ha még Winkler kollégámnak is szót adnának.

Balla Mihály elnök úr mondta, hogy „nem látom az egyetértést”. Attól félek - hogy ha szabad itt, ezek között a falak között ilyen mondani -, hogy ha nem változtak volna meg '18-ban a határok, akkor is ugyanezt a mondatot mondanánk el, mert nem is érthetünk egyet mindenben, mert különbözőfélék vagyunk, a felvidéki magyar teljesen másképpen látja a dolgokat, mint az erdélyi magyar. Az a bajunk, hogy nem tudjuk megbeszélni őket, vagy csak mindig erőből próbáljuk megmagyarázni, hogy mi jó Kárpátaljának.

Egyébként ami az együttműködést illeti, én nagyon szerényen felajánlottam, és nem vitatom a részleteit, és ezután is remélem, hogy a kollégáim is felajánlják, egyelőre csak egy szlovéniai magyar diák volt nálam az irodában, most készül talán egy kárpátaljai is, gondolom, hogy a Szabad Európa programja a Fidesznek, de a szocialista kollégáimnak is nyitott a határokon túlra is. Tehát az is nagyon fontos lenne - azért vagytok itt, azért vannak önök itt, mert reméljük, hogy egyszer mindannyian uniós tagországok leszünk – a csatlakozásra való felkészülésben, hogy legyenek olyan fiatal politikusok, szakemberek, akik a gyakornoki iskolát kijárták Brüsszelben. Úgyhogy ilyen szempontból remélem, hogy mi is fogunk egyeztetni a magyar delegáció tagjaival, mindegyikkel, hogy legyenek ilyen lehetőségek is, egy hónap szakmai felkészülés.

A szülőföld és az anyanyelv megőrzése hosszú távon. Ausztráliában, 2000-ben a XI. ausztrál-magyar nagygyűlésen 11 magyar ifjúsági táncsoport lépett fel. A száz emberből esetleg tízen tudtak magyarul, ők már csak a táncukban voltak magyarok. Gyönyörű ruhájuk is volt. Tudomásul kell vennünk, úgy, ahogy Moldvában is csak a szerény egyötöde akar anyanyelvében csángó lenni.

A roma kérdésben is ez a nagy kérdés, ezt vitatták a kevésbé kisebbségbarát képviselők, hogy meg kell adni a lehetőséget annak, aki integrálódni akar és asszimilálódni akar, és meg kell adni annak is a lehetőséget, aki csak integrálódni akar. Nem tudjuk semmiféle erővel rákényszeríteni – hogy ne avatkozzak be a felvidéki politikába – a Híd képviselőit, hogy csak jobb lenne az MKP-val együtt. Elnézést, nehogy valakit megsértsek, amikor válás történik, akár a családban, akár a magyar politikai küzdőtéren – és most inkább a határokon túliakra gondolok -, ott mindenkinek megvan a maga felelőssége. A nagy pártoknak nagyobb, a kisebb pártoknak kisebb. Lehet osztani, szorozni, csak mindig az a baj, hogy soha nem azzal kezdjük, hogy mi volt a mi felelősségünk, és ezt most mint RMDSZ-képviselő mondom. De ezt azért mondhatom itt, mert elmondtam házon belül is. És ugyanez a gond. Tehát nincsenek ilyen őszinte kibeszélések, de ennek a gyűlésnek azt hiszem, ez még nem témája.

Lehet-e kommunikálni a munkát odahaza? Igen. Terepre kell menni, mert nagyon sok ember nem olvas internetet, az újságban nem mindig jelenik meg az ember, attól függ, hogy az milyen újság, és semmi egyebet nem lehet csinálni, azért van a rendszer úgy kialakítva, hogy haza kell menni hétvégén, és akkor hétvégén az ember a választópolgárokkal találkozik.

Együttműködés a párt és köztünk. Nyilvánvaló, hogy mindenki, ahonnan jön, legyen az egy érdekvédelmi szervezet vagy egy párt, egyeztetünk. Például én megmagyaráztam a jelenlegi ügyvezető elnöknek, hogy miért tartom fontosnak azt, öt évvel ezelőtt még nem is voltam képviselő és lemosolyogtak, hogy jó kapcsolatokat tartunk Ázsiával. Miért tartom fontosnak azt, hogy benne legyek nemcsak a kisebbségi intergroup-ban, de a tibetiben, a tajvaniban, a kasmírban, és urambocsá!, amiért még cirkusz is volt, a baszk baráti társaságban, ahol nincsen egyetlenegy spanyol és baszk képviselő sem, és ahol a Mitchell-terv alapján, hármass elv alapján folynak a tanácskozások, nincsen szakadás, nincsen egyesülés, és nincsen erőszak.

Ha minden kisebbség és többség viszonyában e három elv mentén lehetne politizálni és beszélgetni, akkor nagyon jó lenne. Ma már nem kell senkinek se magyaráznom, hogy miért fontos, szerényen csak annyit mondom, hogy a tajvani külügyminiszter-helyettes kabinetfőnöke nekem gyakornokom volt. Ezt már egyszer elmondtam, hogy ha a magyar kormányban is Kínával vagy Tajvannal kapcsolatépítés szempontjából szüksége van bármire, akkor vannak személyes kapcsolataim. És ezt nagyon komolyan mondom, utaltam is arra a tibeti vitában, hogy milyen jó volt hallani azt a szlovák, a francia kollégáktól, hogy a tibeti kisebbségek nyelvének a megőrzése védelmében szóltak. Tessenek elolvasni ezt a dokumentumot!

A székely ember azt mindig tudja, hogy ha így nem lehet vakaródnizni, akkor így kell megpróbálni. Ez az út egyenesen odavisz, de én tudok egy rövidítést az erdőben. Akkor, amikor ilyen havazás van, akkor pontosan tudjuk. Elnézést, még maradt egy fél oldalam, és befejezem.

Lobbizás egymás között. Nyilvánvaló, hogy ilyen szempontból nem hiszem, hogy lenne magyar képviselő, aki azt mondaná, függetlenül a pártpolitikai színezettől, hogy Horvátország ne csatlakozzon.

Kötelező nyelvhasználat: fel is jegyeztük, nyilvánvaló, hogy a 10 százalék kevés lenne.

Kárpátalja. A dél-tiroli kollégánk hívta fel a figyelmet, amit mi is elmondtunk különben, hogy legutóbb a focimeccsek sugárzásakor kikapcsolták az MTV 2-t Erdélyben is, mert nem volt határon túli sugárzási joguk. És ugyanez a probléma, szakpolitikai kérdés a kisebbségi kérdés, a vásárolható szoftverek kérdésében vagy a Lufthansa cégnek, ha beüti az ember az adatait, a dél-tirolinak, mivel Olaszországot írja be az országnak, olaszul küldi a szöveget, nekem pedig románul akarja küldeni, és akkor külön kell írnom, hogy ne, akkor küldje nekem inkább angolul. Vagy az én névjegykártyámon is, és az elektronikus kijelzőmön a nevem után azt írja, hogy „hu”, mert a Parlamentben egyetlenegy hely van, ahol még valakit érdekel az, hogy melyik országból jöttél, és az a postaládád. Nem az elektronikus, hanem a fizikai postaláda, ahová a leveleket teszik, mert egyébként az anyanyelved számít, és minden táblámon zárójelbe van téve a „ro” és mellette írja, hogy „hu”, mert olyan nyelvű szöveget tesznek elém.

Sokat kell még fejlődni a román kollégáknak, a szlovákoknak, a franciáknak, a görögöknek is, visszafejlődés is van, a németek a bevándorló törökök miatt nem szeretik, hogy ha mi ezt hangoztatjuk, de mindig el kell mondani.

Azt hiszem, hogy megpróbáltam mindenre válaszolni. Még egy van, a magyar elnökség. Azt mondta a belga külügyminiszter a múlt héten egy szakmai tanácskozáson, szidták a belgákat, hogy láthatatlanok és hallhatatlanok voltak, és ő azt mondta, hogy az EU-s elnökség szerinte, most, hogy már van elnök is, Van Rompuy, nem kell mindig arról szóljon,

hogy félévenként ki kell találni valami új homokozót – elnézést a kifejezésért, de ez egy ilyen baráti vacsora volt -, hanem az elnökség olyan kell legyen, mint a pásztorkutya, hogy a nyáját jó irányba tereli. Természetesen én erre azt mondtam, hogy jó, jó, de azért mindenkinek megvan a saját birkaajtája és a saját elképzelése, hogy azért nem szabad nekünk lemondanunk a sajátos - általában három dolgot szoktak felsorolni – magyar kérdésekről, de nyilvánvaló, hogy amióta van egy elnök, azóta úgy látják, ők ezzel mentegetőztek, de ez elhangzott már más kontextusban is, hogy nem jó fiúknak kell nekünk lenni, hanem megbízható partnereknek. Az elkövetkezendő magyar elnökségen lesznek uniós problémák is, vagy színek is, de azért maradjanak meg a magyar színek is, ebben mindannyian azt hiszem, hogy egyetértünk. Nem erős egyéniségekre, hanem erős intézményrendszerre van szükségünk. Mindig felteszik a költői kérdést – ezzel befejezem -, hogy ha Kissinger felhívja az Uniót, akkor ki fog válaszolni. Most már tudjuk, hogy vagy a Bizottság elnöke, vagy a Parlament elnöke, vagy a Tanács elnöke, vagy Ashton bárónő, vagy pedig bárki a 736 képviselő közül. A probléma az, hogy időeltolódás miatt, amikor hívnak, Európában az üzenetrögzítő válaszol, és azt mondja, hogy a német nyelvre nyomja meg az 1-es gombot, az angol nyelvre a 2-est és így tovább.

Az a feladatunk, hogy minden erőnkkel azt támogassuk, hogy most az 1-es gomb a magyar nyelv lesz, és ennek minden előnyét használjuk ki mindannyian. Köszönöm szépen.

Egy kicsit hosszabb voltam, elnézést.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Winkler képviselő úr!

WINKLER GYULA, az RMDSZ európai parlamenti képviselője: Elnök úr, néztem, hogy kapok-e még szót vagy nem, de ha szót kaptam, én tisztelettel megköszönöm, megpróbálok itt akkor most mérnök módra fogalmazni. Elsősorban volt itt több ilyen, végül attitűd kérdésnek nevezném ezeket, tehát hogy minek ismernek bennünket. Egy Winklert megkérdezni akkor, amikor kettő Winkler van az Európai Parlamentben, ez érdekes, van egy németországi Winkler kollégám, tehát ez még egy plusz érdekesség az egész történetben, akit személyesen ismerek, és gondolom, hogy ez mindannyiunkra érvényes, de a magam nevében beszélek, aki személyesen ismer engem, az nyilvánvalóan tudja, hogy Romániából jövő magyar ember vagyok, a magyar közösségnek a tagja, általában azt is tudja, hogy az erdélyi magyar közösség arányaiban mit jelent Európában. Hiszen akit személyesen ismerek, azokkal a képviselőkkel mindegyikkel hiba nélkül vagy kivétel nélkül megkaptam a lehetőséget, hogy ilyen kérdésekről is beszéljünk, és általában olyanokról is, hiszen a másik 22 uniós nyelven Transylvaniáról beszélünk, amikor Erdélyről beszélünk, általában megragadom az alkalmat arra is, hogy Drakulát egy kicsit lehurrogjam, és inkább a sokszínűségről, a multikulturalitásról, az erdélyi múltról tárgyaljak a kollégáimmal.

Sikerek. A nemzetpolitikában voltak sikerek. Ha politikusként vagy érdekképviselőként tagjaiként tekintem önmagunkat, akkor ide mindenfajta tevékenység bekerülhet, például az európai politikai családokban folytatott tevékenység. Most volt például Bonnban egy néppárti kongresszus tavaly decemberben. Tudvalévő, hogy a Néppárt tulajdonképpen elég kevésbé érzékeny az etnikai, kisebbségi kérdésben, érzéktelenebb, mint talán a liberális csoport vagy más csoportok az Európai Parlamentben. Bauer Edittel, a kollégákkal együtt, az MKP és az RMDSZ és a Fidesz együttműködésével olyan határozattervezetet tudtunk előterjeszteni a néppárti kongresszusra, amelyet az el is fogadott egyhangúlag decemberben, amely a kisebbségekről szól, az európai uniós, egységes szabályozási keretről és a nemzeti kisebbségek önrendelkezési formáiról, illetve az autonómia-rendszerekről.

Ez lehet, hogy jelentős, lehet, hogy nem, illetve a jelentősége attól fog függeni, hogy a jövőben hogyan tudjuk kihasználni ezt az új lehetőséget a néppárti politizálás keretein belül, viszont itt mindenképpen hónapokkal előtte, talán egy fél évvel előtte kezdtük el Gál

Kingával, Bauer Edittel az együttműködést, a készülődést azért, hogy ezt végig tudjuk vinni. Én felsorolhatnák más konkrét példákat is, a kollégák szóltak erről.

A delegáló ország érdekében járunk-e el hatékonyabban vagy a magyarság érdekében. Ez itt egy olyan kérdés, ami egyrészt nem „vagy”, hanem „is”, szerintem ez az első feltétel, másrészt ne felejtjük el, hogy a bennünket megválasztó magyarok – az erdélyi vagy a szlovákiai magyarok – a bennünket delegáló országokban élnek. Tehát nyilvánvaló, hogy akkor, amikor a delegáló ország érdekében járok el, akkor a saját közösségem érdekeit is oda illesztem be az engem delegáló ország érdekei közé, hiszen sokszor gazdasági vagy más kérdéskörökben vannak olyan alkalmak, amikor úgy lehet csomagolni az erdélyi magyar érdeket, ha most konkrétan erről beszélek, hogy az a bennünket delegáló ország érdekeinek is megfelel. Akkor, amikor nem, akkor, amikor érdekütközés van, akkor nyilvánvalóan az történik, hogy – nem lehetek olyan jó beszélő, mint Csaba, hiszen neki ez többek között a szakmájával is összefügg, de próbálok viccelni és azt mondani, hogy amikor a magyar-román futballmeccs van, akkor mindig megkérdezzek bennünket, de ez gyermekkorom óta visszatérő jelenség, hogy kivel tartasz, Gyula? És akkor én azt mondom, hogy a mieinkkel. (*Derültség.*) Ez románul is jól hangzik, mert a román nyelvben is van egy ilyen szó, hogy a mieink, és akkor tessék elképzelni, hogy kik a mieink. Most már ezek azok a dilemmák, amelyek a kettős identitás, és hadd mondjam azt, hogy a kettős lojalitás rendszeréből is származnak, hiszen végül is, mint volt kormánytag, letettem az esküt az engem delegáló ország kormánytagjaként bizonyos dolgokra, és az az eskü egy őszinte eskü volt akkor, amikor azt letettem. Tehát azt hiszem, hogy ezeket az ütközéseket a jövőbe nézve, nem pedig feltétlenül mindig a múlthoz fordulva kellene feloldani.

Amúgy ez a nyelvhasználat kérdése is kapcsolódik ehhez a kérdéskörhöz. Persze, akkor, amikor a politikus, a képviselő az Európai Parlamentben szól, egy picit mindig haza is üzen, vagy lehet, hogy csak haza üzen esetenként. Az én esetemben az angol nyelv is ilyen, mert a kereskedelmi bizottságban és a kereskedelemben elfogadott világnyelv az angol, tehát ott sokszor beszélünk angolul, vagy pedig éppen románul, pont azért, mert hazáüzenek, és akkor úgy érzékelem, hogy románul kell hazáüzennem. Tehát a nyelvválasztás is mindig magában hordoz, mármint a felszólalási nyelvnek vagy az írásbeli hozzászólás nyelvének a megválasztása is hordoz magában mindig egy jelentőséget.

Milyen módon és hogyan lehet tenni együttesen a határon túli magyarok érdekében. Most ez egy külön konferencia kérdése, de hadd válaszoljak csak annyit, hogy a határon túli magyar közösségek legitim érdekképviselőivel való partnerség a legbiztosabb út, hogy a reális igényeket lehessen megtalálni, azok mellett érvelve lehessen megkapni a hatékony támogatási eszközöket. És ide jön be az, amire végül utalt Csaba és Alajos is, hogy én is azt tekintem, hogy a bennünket favorizáló helyzet az a mi országainknak az uniós helyzete, az uniós tagsága. Tehát jó, hogy Románia az Unió tagja, jó, hogy Szlovákia az Unió tagja, viszont ugyanakkor létezik egy evidencia, ami arról szól, hogy a magyar jogok – és legalábbis Erdélyben beszélek a saját helyzetünkről – soha vagy legalábbis most, de szerintem soha vagy nagyon nehezen állíthatnánk azt a jövőben, hogy a jogaink biztosításáért alkotmányjogi vagy alkotmányos vagy közjogi biztosításért folytatott küzdelemnek valaha vége lesz. A romániai törvénykezésben a nyelvi jogok, az anyanyelvhasználat, a magyar oktatás, most láttuk a cirkuszt, nem akarok kitérni az otthoni oktatási törvény körül folyó, már több mint cirkuszra, hanem harcra, az igazságszolgáltatásban, a közigazgatásban a nyelvhasználat, a magyar nyelvnek a kiemelt státusza, mindezek különféle törvénycikkelyekbe vannak foglalva. Ezeket három hét alatt ki lehet gyomlálni minden romániai törvényből, abban az esetben, ha megszűnik a bukaresti magyar parlamenti képviselő. Tehát abban a percben, amikor nincs magyar képviselő a bukaresti parlamentben, ha olyan körülmények alakulnak ki, hetek alatt ki lehet gyomlálni mindent. A kisebbségi státútumot rendező törvénytervezet helyzete változatlan öt éve, tehát 2005-ben elfogadott a kormány, amelynek az RMDSZ is tagja volt,

egy tervezetet. És akkor eljutottunk az autonómia kérdésköréhez és Ágoston András felvetéséhez, és én nem az autonómia szót használom, hanem az autonómia formákról szoktam mindig beszélni politikusként, hiszen nemcsak hogy a Kárpát-medencében a külhoni magyar közösségek különféle helyzetekben vannak, hanem nálunk otthon, Erdélyben is három – ahogy az előbb is próbáltam reflektálni erre – különféle helyzetben található a magyar közösség Erdélyben.

Ami a székelyföldi területi autonómia rendszerét jelenti, ami a Székelyföldnek szükséges és amiért teszünk és amiben bízunk, hogy meg is lesz, az nagyon sok az erdélyi szórványban élő magyaroknak. Hiszen tarthatatlan, kiépíthetetlen, mert nincsenek meg a követelményei. Az, amit az előbb említett RMDSZ-törvénytervezet magában foglal, az mint kulturális autonómia és személyi elvű autonómia, az már elegendő a szórványban élő magyar családok, magyar emberek számára, de távolról sem elég a székelyföldi közösség jövőjének biztosítása szempontjából. Tehát autonómiaformákról beszélek én szívesen, és arról, hogy nemcsak hogy a Kárpát-medencében nincs egy alkalmazható modell, hanem Erdélyben sem egy modellben, hanem egy rendszerben lehet gondolkodni.

A kommunikáció a munkánkról: nyilván használjuk mindannyian az elektronikus kommunikáció eszközeit, sajtótájékoztató, stb., de Csabának itt teljes mértékben igaza van, az igazi kommunikáció a személyes jelenlétét, és ebben neki teljes mértékben igazat adok. Egy másik fajta kommunikáció, illetve talán inkább politikai vízió, legalábbis részemről, de részünkről is az – most készülünk az RMDSZ kongresszusára, nem egészen három hónap múlva, én igyekezni fogok, és már a módosító dokumentumokat beadtam a gazdasági programhoz, a politikai programhoz, a külpolitikai programjához az RMDSZ-nek, amely által minél több európai uniós tartalmat szeretnék bevinni ebbe a programba, utána pedig a cselekvési tervbe, hiszen a közösségünk új helyzete az uniós állapotból fakadó helyzet.

Végül az, hogy össze kell hangolni persze a munkát a nemzeti parlamentben, a Magyar Országgyűlésben és a brüsszeli Európai Parlamentben, ez nyilvánvaló.

Röviden még két mondat. Nagyon szívesen eljönnék Horvátországba, ha erre valamilyen meghívó érkezik. A mi életünk olyan, hogy körülbelül három hónappal előtte kell egyeztetni, de tényleg nagyon szívesen, amúgy és apropó: szakmai és szakpolitikák: jártam Zágrábban az elmúlt évben miniszterként is és európai képviselőként is különféle konferenciákon, támogatva is, azt hiszem, meg is jelentek horvátországi újságokban állásfoglalásaim az Unió bővítésével kapcsolatban, mint ahogy ugyanez érvényes a Vajdaságra és Szerbiára, persze, a megfelelő ütemben, tempóban és a megfelelő jövővel.

Ami pedig Ukrajnát illeti, és ezzel tényleg be is fejezem, szintén egy szakmai kérdés lehet, hogy van, aki idegenkedve szemlélné, de én nagyon érdekes tapasztalatokat szereztem abból, hogy társítsuk a Moldovai Köztársaság és Ukrajna bizonyos szempontból való, Európai Unióhoz való közeledését. Ezzel érdekes dolgokat lehet elérni.

Remélem, hogy sikerült a kérdések többségére valamilyen reakciót megfogalmazni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Sógor képviselő úr jelentkezett még egy gondolat erejéig, és akkor nagyjából zárjuk le a mai bizottsági ülést.

SÓGOR CSABA, az RMDSZ európai parlamenti képviselője: Egy konkrétum: a Néppártban mi három szavazólistát szoktuk kapni. Van egy néppárti, van egy magyar delegációs, és amikor van egy sajtóságos román érdek, akkor van egy román delegációs lista is.

Most két konkrét példát tudok, amikor mi nem szavaztunk a román delegációval: a bor kérdésében és Koszovó kérdésében például. De megtörtént sokszor, minden három hónapban az ember zárt borítékban megkapja a jelenléti ívet, a grafikont és szigorú büntetések vannak,

havi 2000 eurót fizet be három hónapra visszamenőleg az ember, ha 50 százalék alatt van a jelenléte, és ugyanakkor megkapod azt is, kutatóintézetek ezt figyelik is, hogy mennyiben szavaztál a Néppárttal együtt.

Amikor mi nem szavazunk a Néppárttal együtt, akkor ez azt jelenti, hogy sajátosan magyar - főleg a mezőgazdaságban el is szoktuk néha bukni őket - érdeket tartunk szem előtt, de inkább az ember vállalja, hogy szembe megy a Néppárttal, de a sajátos magyar érdeket akkor sem adod fel. Tehát ez így működik. Csak ezt az egy konkrétumot mondom.

Még valami, amit kifejejtettem: a lobbis kérdés. Csak érintőlegesen beszélünk róla. Nagyon fontos lenne, én nagyon sokfelé járok és mozgok, azt vettem észre, hogy a szerzői jogdíj védelmében kifejtett lobbiszervezetben mind románokkal találkozom, és nem azért, mert tudják, hogy én is Romániából jövök, hanem ott a vezérkarnak a fele az volt.

A másik pedig a szolgáltatóipari lobbis, pontosabban a szakács és a vendéglátóipar. Van egy ilyen lobbiszervezet is. Ott is mind románokkal találkoztam. Beszéltem is mind a néppárti, mind pedig a szocialista frakcióban ülő magyar kollégákkal, hogy az anyaországot fel kell rázni, mert szükség van a lobbira és a civil szervezetekre, nagyon nagy a befolyásuk.

Egyébként – és ezzel befejezem – 2004-2009-ről beszélhetünk, mert ez a mandátum már befejeződött, kifogástalan volt, akkor még liberális magyar párt is volt az Európai Parlamentben, és ezt itt azért fontos elmondani, a magyar politikai pártok közötti együttműködés kisebbségi kérdésben, és reméljük, hogy a 2009-2014-es mandátum végén is ugyanezt fogják majd mások rólunk elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A végére értünk a mai ülésünknek. Engedjék meg, hogy ebben a körben is elmondjam azt, hogy a honlapunkon megtalálható a bizottsági üléseink tervezete, menetrendje, témakörei. Ezt vegyék akár úgy, mint egy meghívót is bármikor, tehát ez meghívást is jelenthet, és a jelenlévők számára ez is nyitott, amennyiben nyilvános ülés van.

Ha erre az ülésre bármikor el szeretnének jönni, a titkárságon jelezzék, és természetesen ez bármikor megoldható, erre hadd hívjam fel a figyelmüket. Ne csak egy ilyen hivatalosabb formában, hogy előszervezéssel találkozhatunk, hanem bármikor, ha érdeklődés van bizonyos témák iránt, akkor legyenek velünk.

Ezzel megköszönöm mindenkinek az előadást, képviselő uraknak, elnök uraknak, a delegációknak, képviselőtársaimnak azt, hogy ma együtt lehettünk ebben a beszélgetésben. Köszönjük szépen, és reméljük, hogy lesz még folytatása, hiszen van miről beszélnünk, mint ez ki is derült. Ezzel a mai bizottsági ülésünket, találkozóinkat, tanácskozásunkat bezárom.

Köszönöm szépen, hogy együtt lehettünk. Köszönöm a figyelmet.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 55 perc)

Balla Mihály
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Pavlánszky Éva